

“Sinan ve Dersim / Bir dönemin tanıklığı” kitabı çıktı!

Eksen Yayıncılık'ın yeni kitabı, “Sinan ve Dersim / Bir dönemin tanıklığı” yayımlandı. Baki Duman tarafından kaleme alınan kitap 6

bölümden oluşuyor.

Kitap, Türkiye devrimci hareketinin yarım asırlık çınarı, TKİP Kurucu Kadrosu Teslim Demir'in (Sinan), devrimci yaşa-

mının özellikle Dersim kesitini ele alıyor. Dersim'in devrimçileşme sürecinde Sinan'ın nasıl bir rol oynadığına yer veriliyor.

s.10

Sosyalist
Siyasal Gazete

Sayı 2022 / 25
09 Temmuz 2022

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak70.net

Sağlık sorunu toplumsal bir sorundur...

**Gerici-piyasacı sisteme karşı
sağlık emekçileri ile omuz omuza!**

**Sağlık sistemi
çöküyor!**

Sağlık sistemi büyük bir çöküşün eşğine sürüklenmiş bulunuyor. Kapitalist sistemin yasaları hüküm sürdükçe, bu çöküş kaçınılmaz olacaktır.

**Herkese ihtiyaca uygun
sağlıklı-nitelikli konut hakkı!**

Diğer tüm temel yaşamsal ihtiyaçlarda olduğu gibi konut sorununun da çözümü, sermaye iktidarına karşı sınıf mücadelesini büyütmekten geçmektedir.

**Asgari ücret
açlık sınırının altında!**

Kapitalistler, 'olağan' sınıfsal rollerini oynuyorlar. Bu tutum şu veya bu kapitalistin değil, bir sınıfın misyonuna uygun davranmasıdır.

Almanya'da sınıf mücadelesi, saldırılar ve sorunlar - D. Meriç

s.12

Savaş kışkırtıcısı Johnson'un hezimetini

s.17

Sağlık sorunu toplumsal bir sorundur...

Gerici-piyasacı sisteme karşı sağlık emekçileri ile omuz omuza!

Ekonomik-mali kriz batağına saplanmış, içerde ve dışarda bir dizi açmazla boğuşan ve tüm kurumlarıyla çürüme içerisinde olan bir düzen gerçekliği ile karşı karşıyayız. Bütünlüğü içerisinde bu tablo mevcut sosyal-toplumsal sorunları günbegün ağırlaştırmaktadır. Servet ile sefalet arasındaki uçurumun giderek büyümesi, artan açlık ve yoksulluk, derinleşen sosyal bunalım, toplumsal çözülme ve yozlaşma sorunu; tümü bir arada bu gerçeğin görünümüleri olarak karşımızda duruyor.

İçinde bulunduğumuz pandemi dönemi ise adeta "kral çıplak" misali Türkiye'de hüküm süren kapitalist sistemin ve gerici-faşist rejimin bir dizi çarpıklığını gözler önüne serdi. Özellikle sağlık ve eğitim alanlarında... Bu iki alanda yaşanan çöküş ve çözülmenin gerisinde elbette on yıllardır uygulanagelen piyasalaştırma politikaları yer alıyor.

"Özellikle son kırk yıl, yani sistemin neo-liberalizmle belirlenen o karşı saldırı dönemi, akla gelebilecek hemen herşeyin, bu arada her türden kamusal hizmet ya da ihtiyacın piyasalaştırılması, böylece kârlı bir sömürü alanına dönüştürülmesi dönemi oldu. Bundan sağlık hizmetleri de payına düşeni fazlasıyla aldı. Neo-liberal saldırı toplum sağlığını kamusal bir sorun ve sorumluluk alanı olmaktan çıkardı, piyasanın aç gözlü insafına terk etti." (Pandemi ve sosyalizm, tkip.org)

Bugün ise sağlık ve eğitim sisteminin

zaman içerisinde birer sömürü ve kâr alanına dönüştürülmesinin en ağır sonuçlarıyla karşı karşıyayız. Öte yandan, pandemi dönemi uygulamaları ve rejimin sağlık ve eğitim alanını hedef alan bir dizi güncel saldırısı yaşanan çöküşe belirgin bir hız kazandı. Pandemi koşullarında sağlık ve eğitim alanı birer kriz dinamiğine dönüştü. Sonuçlarını da hem toplum hem de bu alanlarda çalışan geniş emekçi yığınlar ağır bir şekilde yaşadıkları yaşıyor.

Geçtiğimiz hafta bir hekimin silahlı saldırı sonucu hayatını kaybetmesi ve sağlık emekçilerinin patlayan öfkesi, çöküş içerisinde olan sağlık sistemini bir kez daha tartışmaların merkezine taşıdı. Konuya dair yapılan çeşitli yorum ve değerlendirmeler kamuoyuna yansıdı. Birçokları sağlıkta şiddet sorununu toplumsal mahiyetinden kopararak, sorunun dar anlamda yapılacak "yasal düzenlemelerle" çözülebileceğini ya da "hükümet" değişikliği ile kalıcı olarak ortadan kaldırılabileceğini iddia etti.

Oysa ki sorunun kapsamı ve derinliği göz önüne alındığında, sağlıkta yaşanan şiddet sorununun basitçe yapılacak düzenlemelerle ya da ilk seçimde gerici-faşist rejimi göndermekle çözülemeyeceği rahatça görülebilir. Zira, sağlık alanında yaşanan şiddetin ve diğer bir dizi sorunun gerisinde, toplum sağlığını kamu-

sal bir sorun olmaktan çıkaran piyasacı mantık yer almaktadır. Bu mantığa göre, kamu hastanelerinin ihtiyaç duyduğu altyapı ve donanımını karşılamak, alanın ihtiyaçları kapsamında kadro ve personel alımı yapmak, sağlık çalışanları için insani ölçütlerde, güvenceli çalışma ve yaşam koşulları sağlamak ve buna uygun bir çalışma sistemi oluşturmak yük olarak görülmektedir. Bunlar çoktandır vahşi piyasa koşullarına terk edilmiş işlerdir. Hastaneleri işletmelere çeviren, hastaları birer müşteri olarak gören ve sağlık çalışanlarına kölece çalışma koşulları dayatan da sağlık alanında yürürlükte olan neo-liberal uygulamalardır. Bugün sağlık emekçileri ile toplumu karşı karşıya getiren tam olarak budur ve sermaye düzeni kendi sorumluluğunu hasıraltı etmek için sistemli olarak sağlık emekçilerini hedef göstermektedir. Dolayısıyla, toplumun ve sağlık çalışanlarının ihtiyaçlarını yok sayarak her koşulda "sağlık sektöründe" faaliyet yürüten kapitalistlerin kârlarını esas alan sermaye düzeni, sağlık alanında yaşanan şiddet olaylarının da bütün bir sorumluluğunu taşımaktadır.

Bütün bu tablo karşısında sağlık emekçilerinin büyüyen öfkesi sonuna kadar meşru bir temele dayanmaktadır. Yine, yaşadıkları şiddet karşısında ve çalışma koşullarının düzeltilmesi için ortaya koydukları talepler de sonuna kadar

haklıdır ve karşılanmalıdır.

Fakat, şiddet dahil olmak üzere sağlık sisteminde yaşanan sorunların tek muhatabı sağlık çalışanları değildir ve bu sorunlara karşı mücadele etme sorumluluğunu da sadece sağlık çalışanları taşımamaktadır. Bu türden bir yaklaşım onlara yapılacak büyük bir haksızlık olur. Zira, sağlık sorunu toplumsal bir sorundur ve bu alanda yaşanan her türlü gelişme doğrudan sağlık emekçileri ile birlikte başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere bütün bir toplum için sonuçlar yaratmaktadır. Bu gerçeği görmek için çok uzaklara bakmak da gerekmiyor. İçinde bulunduğumuz pandemi dönemi dahi, sağlık sisteminde yaşanan çürüme ve çöküşün toplum yaşamına nasıl etki ettiğini tüm çıplaklığı ile gözlerle önüne sermiş bulunuyor.

Dolayısıyla, işçi sınıfı ve emekçiler sağlıkta şiddet başta olmak üzere çürümüş sağlık sisteminden kaynaklanan tüm sorunlar karşısında duyarlı olmalıdır. Bu alanda mücadele eden sağlık emekçileri ile omuz omuza vermeli, onların tüm haklı taleplerini sahiplenmeli ve parasız, nitelikli, ulaşılabilir sağlık hakkı için harekete geçmelidir. Sağlıkta şiddet dahil olmak üzere, temelinde kapitalist sistemin yer aldığı tüm sosyal-toplumsal sorunların bir nebze hafifletilmesi dahi buna bağlıdır. Söz konusu sorunların bütünüyle aşılmasının önü ise kapitalist sömürü düzeninin yıkılıp atılmasıyla açılacaktır.

Sağlık sistemi çöküyor!

S. Dede

Gerici-faşist sermaye iktidarı son yıllarda sağlık alanında yaptığı düzenlemeler ile sağlık sistemini çöküşe sürükledi. Sağlık, eğitim gibi en temel kamusal hizmetleri eşi benzeri görülmemiş bir çapta ve hızda piyasalaştırdı. Yandaş sermayedarlara milyonlarca işçi ve emekçinin sağlık ve eğitim hakkını peşkeş çekti. Üstelik başta sağlık alanında olmak üzere bütün bunları yaparken büyük bir aymazlıkla bu soygunu “sağlıkta gelişim/dönüşüm” adı altında topluma sundu ve göz boyamaya çalıştı. Yandaş medya kanallarında “hastanelerde sıra beklemeye son!” propagandası yaptı. Pandemi döneminde yaşananlar ise, bu dönüşümün sundukları gibi övünülecek bir dönüşüm olmadığını bütün çıplaklığıyla gözler önüne serdi. Covid-19 pandemisi sağlıkta piyasalaşmanın sonuçlarını doğrudan topluma yaşattı. Kapitalizmin sağlık politikasının “paran kadar sağlık!” olduğunu işçi ve emekçilere gösterdi. Pandemi ilk çıktığı günden bugüne en çok yoksul işçi ve emekçileri etkiledi. Erken tanı konamayan, teste erişemeyen, yoğun bakımda yer bulamayan binlerce işçi ve emekçi yaşamını yitirdi. Kendisi de sağlık tüccarı olan Sağlık Bakanı Fahrettin Koca, pandemi boyunca bütün bir toplumla alay edercesine “hastalığa karşı en büyük silahınız yakalanmamak” gibi anti-bilimsel ve içi boş açıklamalar yaptı.

Çöken sağlık sisteminin en ağır faturlarından biri de sağlık emekçilerine kesildi. Bütün pandemi döneminde insan üstü bir emekle çalışan sağlık emekçileri alınmayan önlemler, uzun çalışma saatleri, yetersiz koruyucu ekipman ve düşük ücretlerle “ölümüne çalıştırıldı.” Nitekim bu dönemde pandemiden kaynaklı yüzlerce sağlık emekçisi yaşamını yitirdi.

Pandemi, sömürücü sermaye düzeninin sağlık politikalarının, işçi ve emekçiler için ne denli büyük bir yıkım anlamına geldiğini gösterdi.

Peki sağlık sisteminde yaşanan sorunlar yalnızca bunlar mı? Pandemi, sağlık sisteminde yaşanan sorunlar bu dağın görünen bir kısmıydı. Görünmeyen kısmında ise sağlıkta şiddet, sağlık emekçilerine performans dayatmaları, şehir hastaneleri soygunu gibi gerçekler yatıyor.

Muayene sürelerini 5 dakikaya düşüren, sağlık emekçilerine performans

dayatması ile günde yüzlerce hastaya bakmaya mecbur bırakan gerici-faşist rejim, sağlık emekçilerinin emeğini sömürmeye devam ediyor. Sağlık emekçilerinden beş dakika içinde hastaları muayene etmesi ve tanı koyup tedavi etmesi bekleniyor. Uzun çalışma saatleri, düşük ücretler, aile hekimliği ceza yönetmeliği gibi düzenlemeler ile sağlık emekçileri gerici-faşist rejimin baskı ve saldırılarına maruz kalıyor. Bu sorunlar sağlıkta şiddetin adeta önünü açtı. Sağlık emekçileri bu sorunların kaynağı gibi gösterilerek hastalarla karşı karşıya getirildi. Her gün bir hastaneden sağlık emekçilerine dönük şiddet haberi geliyor. Sağlık emekçilerinin en temel taleplerinden olan “Sağlıkta Şiddet Yasası” uzun yıllardır gerici iktidar eliyle sürüncemede bırakılıyor. Bütün bunlara karşı Türk Tabipleri Birliği (TTB), Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) başta olmak üzere meslek odaları ve sendikalar, 2022 yılını Türkiye çapında yaygın ve önceki yıllara göre daha kitlesel iş bırakma eylemleri ve grevlerle karşıladı. Bu grev, protesto eylemler karşısında Erdoğan, sağlık emekçilerini, sendika ve meslek odalarını hedef göstererek “giderlerse gitsinler” dedi. Yanında onlarca sağlık emekçisi ve taşınabilir bir hastane donanımı ile dolaşan Erdoğan, işçi ve emekçilere “onlar giderse gitsin, siz de sağlık hakkına erişmeyiverin!” dedi.

Gerici-faşist iktidar düzenli aralıklarla gerici bir histeri dalgası yaratarak TTB, SES ve meslek odalarını hedef gösterdi. Bu hedef göstermenin gerisinde “sağlıkta piyasalaşmayı gizlenme” amacı ya-

tıyor. Çünkü gerici rejimin bütün bu uygulamaları ve bunun sonucunda ortaya çıkan sorunlar yumağı sağlıkta piyasalaşma adımlarının birer sonucudur. Sağlıkta piyasalaşmanın bir diğer önemli adımını ise Şehir hastaneleri soygunu oluşturuyor.

ŞEHİR HASTANELERİ SOYGUNU

Şehir hastaneleri kamu kaynaklarının, işçi ve emekçilerin alın terinden gasp edilen çeşitli vergilerin yandaş şirketlere eşi benzeri görülmemiş bir soygun mekanizmasıyla aktarılmasının adıdır. Türkiye'nin birçok kentinde onlarca kritik devlet hastanesi kapatılarak şehir hastaneleri açıldı. Şehir hastaneleri yap-işlet-devret modeliyle yapılıyor. Şehir hastaneleri için yandaş şirketlere büyük teşvik ve vergi muafiyetleri veriliyor. Hastanenin kurulduğu arazi hazine-den ücretsiz olarak tahsis ediliyor. Sağlık Bakanlığı hastaneyi yapacak yandaş sermayeye belli bir hasta garantisi ve kira/hizmet bedeli ödüyor. Sözleşme Sağlık Bakanlığı ile sermayedarlar arasında en az 25 yıllık süre ile yapılıyor. Üstelik döviz kuruna endeksli olarak...

Geçtiğimiz günlerde medyaya yansıyan haberlere göre, döviz kurunun yükselmesi sonucu şehir hastanelerine ayrılan bütçe Sağlık Bakanlığı'nın toplam hizmetlerine ve projelerine ayrılan bütçeyi geçmiş durumda. 2022 Sağlık Bakanlığı bütçesinde tüm sağlık yatırımlarına 29 milyar lira ayrılmışken, şehir hastanelerinin kira ve hizmet bedelleri-

ne 21,5 milyar lira ayrıldı. Bugünkü döviz kuruyla bu hastanelerin kira ve hizmet bedelleri 33 milyar 769 milyon liraya kadar çıkmış durumda. Altı ayda bu hastanelerin kira ve hizmet bedeli toplamında yaklaşık 11 milyar 900 milyon TL bir artış yaşandı. Eski Ekonomi Bakanı Berat Albayrak, döviz kurunun yükselişini protesto edenler için “dolarla mı maaş alıyorsunuz?” demişti. İşçi ve emekçiler elbette dolarla ücret almıyor. Ama anlaşılacak ki, işçi ve emekçilerin alın terinden yapılan kesintiler ile fonlanan devlet hazinesi, yandaş sermayedarlara dolar olarak döviz aktarıyor. Şehir hastaneleri işte bu yüzden kurulduğu günden bu yana birer soygun makinesi gibi çalışıyor.

Gerici-faşist sermaye iktidarı sağlık alanında milyonlarca TL'yi yandaşlarına aktarırken işçi ve emekçiler sağlık hakkına erişimi imkanını günbegün kaybediyor. Sağlık emekçileri ise, az personelle çok iş yapmaya zorlanıyor. Bütün bunlar sağlık sistemini büyük bir çöküşün eşiğine sürüklemiş bulunuyor. Kapitalist sistemin yasaları hüküm sürdükçe, bu çöküş kaçınılmaz olacaktır. Çünkü kapitalist sistem sağlık hakkını satılabilir bir meta, sağlık emekçilerini ise birer sömür nesnesi olarak görüyor. Bütün bu sorunların bir yanında sermayedarlar, gerici-faşist sermaye iktidar ve yandaş yiyiciler ordusu var. Öte yanında ise yoksul işçi ve emekçiler, sağlık emekçileri var. O yüzden, sağlık hakkı ve sağlık emekçilerinin hakları için yürütülen mücadelede birlik ve dayanışma en güçlü silahtır.

Sağlık emekçileri şiddet sarmalında!

SES Amed Şube Eşbaşkanı Şiyar Güldiken'le sağlıkta şiddeti ve grev sürecini konuştuk...

Konya'da Dr. Ekrem Karakaya'nın öldürülmesinin ardından sağlık emekçileri olarak eylemler gerçekleştirdiniz. Sağlıkta şiddete ve nedenlerine dair neler söylemek istersiniz?

Güldiken: Uzun bir süredir kamuoyunun da takip ettiği sağlıkta şiddet yasasını tartışıyoruz. Sağlıkta şiddetin nedenleri aslında hepimiz tarafından biliniyor. Yaşamın her alanındaki sağlıksızlık ve şiddet sarmalı, bu alana da yansımış oldu. İktidarın yönetememe halini gizleyebilmek adına bu alanı her zaman toplumun önüne atması ile birlikte şiddet de her geçen gün artmaya başladı.

Bu ülkenin cumhurbaşkanı "Nereye giderlerse gitsinler, biz her halükârda başka bir ekiple bu sağlıktaki açığı kaparız" dedikten sonra sağlıkta şiddet oranı daha da arttı. Sağlıkçıya dönük herhangi bir şiddet tehdidi olduğunda 7/24 ulaşılabilen "Beyaz Kod" denilen bir uygulama var. 2015'ten 2019'a kadar yaklaşık 46 bin başvuru yapılmış. 2020'de 26 bin

2021 yılında 30 bin başvuru yapılmış. Yani 2015'ten 2021'nin sonuna kadar 120 bin başvuru var. İlginçtir Sağlık Bakanlığı 12 binine müdahil olmuş. Yani yüzde 9'una müdahil olmuş gerisi bir şekilde kapatılmış. Bizim tartıştığımız boyutu bu değil tabii. Biz meselenin yalnızca ceza boyutu ile tartışılmasını doğru bulmuyor, kabul etmiyoruz. Çünkü bu ülkede rol model sayılan cumhurbaşkanı, bakanlar, sanatçılar öyle bir hale geldi ki bütün basın, kamuoyunun, halkın karşısında birbirlerine şiddet içeren, hakarete varan şeyler söylüyorlar. Cezasızlık burada çok hayati öneme sahip. Bir suç işleyen kişi hukuk kurallarının dahi uygulanmadığını görünce yanına kâr kalıyor.

Bu durum İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmekten bağımsız bir mesele değildir. Her gün sokakta en az iki kadın katlediliyor. Sağlıktaki şiddetin artmasında diğer alanlardaki şiddetin orantılı bir ilişki olduğunu görmek gerekiyor. Tüm dünyayı kasıp kavuran savaş çığırtkanlığı var. Bizim ülkemizde de var. Her gün bu ülkenin sınırları dışında yaşayanlara dönük saldırı var.

Tüm bunlar bir halkın, bir toplumun kaos ortamına sürüklenmesine neden oluyor. Ekonomik kriz tabii bunun içinde önemli bir etken. İnsanlar birbiri ile didişiyor. Birbirinden intikam almaya, adalet sağlamaya, kendi hukukunu oluşturmaya çalışıyor. Çünkü adaleti sağlayan bir hukuk sistemi yok. Cezasızlık sistemi sağlıktaki şiddetin nedenleri olarak ifade edebiliriz.

Karakaya'nın öldürülmesinin ardından sağlık emekçileri olarak tepki eylemi gerçekleştirdiniz. İki günlük ilan edilen grev sürecinde yaşananlara dair neler söylemek istersiniz?

Güldiken: İki gün önce Konya'da katledilen Dr. Ekrem Karakaya'nın öldürülmesinin ardından sağlık emek ve meslek örgütleri olarak refleks bir grev kararı aldık. Dün grev gerçekleştirdik ve bugün de grevdeyiz. Bu defa halkın önemli bir desteği var. 2021 Aralık ayından bugüne

kadar birkaç defa daha grev ve iş bırakma gerçekleştirmiştik. Bu defa çok yoğun bir katılım oldu. Hem greve hem de saygı duruşu, eylem ve etkinliklere yoğun katılım oldu.

Özellikle İstanbul ve Ankara'da saldırılar yaşandı. İstanbul'da Sağlık Müdürlüğü önüne yürümeye izin verilmedi. Oysa sağlık müdürlüğü ve sağlık bakanlığı bizim muhababımızdır. Birçok yerde engellemelerle karşılaştık.

Herkes ben şu sendikadayım, ben şu odaya kayıtlıyım gibi bir ayrıma gitmeden bu eylemlere katıldı. Bu bir araya geliş güçlenmeye başladı. Dolayısıyla sağlık emekçilerinin dertlerini ortak şekilde ifade etmelerine yönelik bir kenetlenme olduğunu söyleyebiliriz. Biz ölümü, hiçbir alanda en ufak şiddetin olmasını istemeyiz. Biz yaşamak ve yaşatmaktan yana bir meslek örgütüyüz.

KIZIL BAYRAK / İSTANBUL

Sağlık emekçileri şiddete karşı dört bir yanda iş bıraktı

Konya Şehir Hastanesi'nde Kardiyoloji Uzmanı olarak çalışan Dr. Ekrem Karakaya'nın uğradığı saldırı sonucu yaşamını yitirmesi üzerine sağlık emekçileri 2 gün grev kararı aldı.

Sağlık emek ve meslek örgütleri "Üzgünüz, öfkeliyiz! Sorumlulardan hesap soracağız" diyerek çağrısını yaptığı iki günlük G(ö)REV yaygın ve kitlesel bir katılımı gerçekleştirdi. Polis saldırısına, saray rejiminin asalaklarının hedef göstermesine rağmen sağlık emekçileri "Bakan istifa" sloganları ile eylemler gerçekleştirdi.

Sağlıkta yaşanan şiddetin münferit olmadığını belirten sağlık emekçileri hasta ile doktoru karşı karşıya getiren sağlık politikalarını eleştirdi. Emekçiler sağlık hakkının ticarileştirilmesine, sağlık emekçilerinin haklarının korunmasına tepki gösterdi.

İstanbul'un yanı sıra Sivas, Bitlis, Samsun, Mersin, Ankara, Adana, Kayseri, Çanakkale, Balıkesir, Denizli, Os-

maniye, Manisa, Bursa, Edirne, Trabzon, Antakya, Diyarbakır, Aydın, Uşak, Batman, Adıyaman, Karabük, Kocaeli, Bolu, Şırnak, Mardin, Mersin, Maraş, Eskişehir, Düzce, Ağrı, Antalya, Urfa, Van, İzmir, Antep, Bartın, Kırıkkale, Çorum ve Hakkari'de pek çok hastanede iş bırakan sağlık emekçileri eylem gerçekleştirdi.

Pek çok şehirde tüm sağlık kurumlarında iş bırakan sağlık emekçileri Dr. Ekrem Karakaya için saygı duruşunda bulundu ve sessiz oturma eylemi gerçekleştirdi.

İSTANBUL'DA BARİKATLARA VE POLİS ŞİDDETİNE RAĞMEN YÜRÜYÜŞ

İstanbul'da Çapa Tıp Fakültesi'nde bulunan sağlık emekçilerinin İl Sağlık Müdürlüğü'ne gerçekleştireceği yürüyüşe polis engel olmak istedi. Polisin saldırdığı eylemde sağlık emekçileri barikatları aşarak yürüyüşü gerçekleştirdi.

Hastane içinden yürüyüşe başlayan

sağlık emekçileri "Öldük biz!" ve "Bakan istifa!" şiarlı pankartlar taşıdı. Sloganlarla yürüyen sağlık emekçilerinin önüne Çapa Hastanesi, ardından Fındıkzade tramvay ve Haseki Hastanesi önünde polis barikatı kuruldu. Her seferinde sloganlarla barikatı aşan sağlık emekçileri polis tarafından sık sık darp edildi, biber gazı sıkıldı.

Çemberlitaş'ta bulunan İl Sağlık Müdürlüğü önüne kadar yapılan yürüyüş boyunca "Sağlıkta şiddet sona ersin!", "Susmuyoruz, korkmuyoruz, hiçbir yere gitmiyoruz!", "Kurtuluş yok tek başına ya hep beraber ya hiçbirimiz!" ve "Bakan istifa!" sloganları atıldı.

Öte yandan Ankara'da grevin ikinci günü Sağlık Bakanlığı'na yürümek ve siyah çelenk bırakmak isteyen sağlık emekçileri de polis tarafından engellendi. Çelenklerine el konulan sağlık emekçileri oturma eylemi gerçekleştirdi. Burada ATO adına konuşan Muharrem Baytemür şunları ifade etti:

"Biz her gün diyoruz gerekli önlemleri almazsanız biz iş bırakacağız. Öldürülen ve her şeye rağmen hekimlik andını okuyan emekçiler, sizi iyileştirip yaşatıyor, biz haklarımız verilsin istiyoruz ve ölmek istemiyoruz."

Eylemlerde ortak okunan açıklamada emek ve meslek örgütlerinin şiddet sarmalına karşı iktidarı defalarca uyardığı hatırlatılarak şu ifadeler yer verildi:

"Ülkede artan şiddet iklimi, bizlerin sadece çalışma koşullarını bozmakla kalmamış maalesef can güvenliğimizi de ciddi oranda tehdit eder hale gelmiştir. Her anlamıyla tıkanan sağlık sisteminin tüm sorumluluğu hekimlerin ve sağlık çalışanlarının omuzlarına yıkılmakta, bu durum bizlerin hedef olmasına neden olmakta, sağlık alanında yürütülen politikalar bizlere, şiddet, ölüm, çaresizlik, umutsuzluk olarak geri dönmektedir. Dün bize giderlerse gitsinler diyenlere sesleniyoruz, bugün bir meslektaşımız sonsuzluğa gitti. Siz de sorumlusunuz!"

Herkese ihtiyaca uygun, sağlıklı-nitelikli konut hakkı!

Kapitalist krizin kabaran faturası işçi-emekçilerin çalışma ve yaşam koşullarını ağırlaştırmaya devam ediyor. Kapitalist sömürü düzeni uyguladığı saldırı politikalarıyla işçi ve emekçilerin gıda, konut, ısınma gibi en temel insani ihtiyaçlara erişimini güçleştiriyor. Sağlık, eğitim, ulaşım vb. hizmetler giderek pahalı bir "lüks" haline geliyor. Dolayısıyla işçi ve emekçilerin içinde bulunduğu yoksulluk her geçen gün daha da derinleşiyor.

Hiper enflasyonla artan hayat pahalılığı, kitlesel işsizlik, Türk Lirası'nda süreklileşen değer kaybı Türkiye ekonomisini iflasın eşiğine getirmiştir. Döviz eksenli ekonomi dibe çökerken, faiz ve kredi oranlarına yönelik müdahaleler, kur korumalı mevduat vb. uygulamalarla sermayedarlara kaynak aktararak ve emek sömürsünü derinleştiren politikalarla birlikte emekçilere kesilen fatura kabarmaktadır.

Emek sömürsünün ve esnek çalışmanın en yaygın olduğu sektörlerden olan inşaat sektöründeki rant günden güne büyümektedir. Türk lirasındaki değer kaybı ile birlikte konut alımlarındaki artış hızlanmış durumdadır. TÜİK'in verilerine göre konut satışları geçen yıla oranla Mayıs ayında yüzde 107,5, kredili ipotekli konut satışları yüzde 177,8, yabancıya konut satışı ise yüzde 235 artmıştır. Öte yandan, temel bir insani gereksinim olan konut hakkı kiralardaki yükselişle birlikte yakıcı bir sosyal soruna dönüşmüş bulunmaktadır.

AKP iktidarı döneminde inşaat tekelcilerinin kârları daha da yükselirken artan kiralarda ve kentsel dönüşüm projeleri ile işçi ve emekçiler bankalara borçlandırılarak konut almaya teşvik edildi. Bir yandan uluslararası tekelcilerle teşvikler verilerek emeğin sınırsızca sömürsünün önü açıldı, öte yandan sıcak para akışıyla çarkların hızlı dönmesi için özellikle inşaat, hizmet ve turizm sektörlerine kaynak aktarıldı. AKP iktidarı 2001 krizinden çıkış için bir yandan ekonomik-sosyal yıkım programını devreye soktu ve kölece çalışma düzenini inşa etti, öte yandan bunun bir parçası olarak iç piyasayı canlandırmak hedefiyle tüketici kredilerinin faizlerini düşürdü. Bu kredilerin ilk sırasında yer alan konut kredileri ile eş gü-

dümlü olarak kentsel dönüşüm projeleri devreye sokuldu. Bir taraftan yüzbinlerce işçi ve emekçi başlarını sokacak bir eve sahip olmak için yıllarca ödeyecekleri konut kredileri yoluyla bankalara borçlandırırken, öte yandan kamu ihaleleri yoluyla Cengiz, Kalyon, Limak, Kolin ve Makyol gibi inşaat baronlarının kasaları dolduruldu. Yolsuzluk, yağma, talan ve iş cinayetleri ile ülke kaynaklarını sınırsızca kullanan 5'li çetenin büyüdüğü bu koşullarda işçi ve emekçilerin ödediği bedel ise katlandı.

"Kentsel dönüşüm" adı altında emekçi semtlerin ranta açılarak yıkımı ise tüm tepkilere rağmen sürüyor. Tarım-orman alanlarının yasa-hukuk tanımaksızın yağmalanması ve talanı ise devam etmektedir. Toplumunu değil bir avuç kapitalistin çıkarını esas alan botanlaştırma politikasıyla konut sayısı her geçen gün artmaktadır fakat buna rağmen emekçiler başlarını sokacak bir çatı bulamamaktadır.

Düşük ücretler ve temel tüketim maddelerindeki fahiş fiyat artışlarına eşlik eden kiralık konut fiyatlarındaki yükseliş saray rejiminin de gündeminde. Emekçilerin tepkisini kontrol altına almak için "müjde" diye sunulan "ucuz" konut kredisini içeren "konut finansmanı projesi" açlık ve sefaletle boğuşan insanlarla dalga geçmek anlamına gelmektedir. Çünkü asgari ücretin 5 bin 500 TL, ortalama memur maaşının 6 bin 285 TL, emekli maaşının ise 2 bin 500 TL olduğu bir dönemde 14 binlerden başlayan ko-

nut kredi taksitlerinin müşterisinin işçi ve emekçiler olamayacağı ortadadır. Bu "müjdenin" ardından ev fiyatları yüzde 30 artarken, bu artışta kira fiyatlarına da yansımaktadır.

Konut fiyatlarındaki yukarı yönlü dalgalanmanın burjuva ekonomistleri de kaygılandığı, ev sahibi ve kiracı kavgalarının arttığı ve kira anlaşmazlıklarının mahkemelere taşındığı bugünlerde, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ "Konut kiralarında, 1 yıl süreyle bir önceki yılın kira bedelinin yüzde 25'ini geçmeyecek şekilde artış yapılabilecek, üzerindeki artışlar geçerli olmayacak" şeklinde bir açıklama yaptı. Yapılan bu yasal düzenleme ise, enflasyon karşısında ücretleri sürekli eriyen ve açlık sınırının altında yaşayan, dahası asgari yaşam ihtiyaçlarını karşılamakta zorlanan ve işsizlikle boğuşan milyonlarca işçi ve emekçi için bir çözüm değildir.

HERKESE KONUT VE BARINMA HAKKI İÇİN SOSYALİZM!

Tarih sahnesine çıktığı günden bugüne, işçi sınıfı için konut hakkı mücadelesi insanca yaşam mücadelesinin bir parçası olmuştur. Burjuvazi işçi sınıfını fabrikaların, madenlerin yakınında, ailelerin üst üste yaşadığı camı, banyosu, temiz suyu ve kanalizasyon sistemi olmayan evlerde yaşamaya mahkûm etmeye çalışmıştır. Ve tarih, bu sorunun gerçek anlamda çözümünün ancak sömürünün olmadığı, işçi sınıfının iktidarda olduğu sosyalist

işçi ve emekçi iktidarı altında çözülebileceğini göstermiştir. Sovyet Rusya'da işçi sınıfı iktidarında konut hakkı tüm Sovyet halkının yararlanacağı bir hak olarak tanımlanmıştır. 1917 Ekim Devrimi'nin ardından genç Sovyet iktidarı toprağı ve konutu alınan-satılan bir meta olmaktan çıkarmış, iç savaşın ardından toplumun barınma ihtiyacını karşılayacak sağlıklı, nitelikli toplu konut yapımına başlamıştır.

Sovyetler Birliği Anayasası'nda "Toprak, doğal kaynaklar, sular, ormanlar, değirmenler, fabrikalar, madenler, demir yolları, su ve hava taşımacılığı, bankalar, posta, telgraf ve telefon, devletin büyük tarım işletmeleri ile belediye işletmeleri ve kentlerdeki konut işletmeleri ve sınai bölgeler, devlet mülkiyetidir ve bundan dolayı tüm halka aittir" der.

Toprak ve konut üzerinde özel mülkiyet kaldırılmış, herkese eşit oranda kullanım hakkı tanımlanmıştır. İşçi sınıfı ve emekçiler, konut kirası ve gaz, elektrik, ısınma, su ve çöp toplama giderleri için aylık ücretlerinin yüzde ikisi oranında ihtiyaç bedeli ödemişlerdir.

Tam da bu nedenle, diğer tüm temel yaşamsal ihtiyaçlarda olduğu gibi konut sorununun da çözümü, baştan aşağı çürümüş, işçi ve emekçilere yaşam hakkı tanımayan sermaye iktidarına karşı sınıf mücadelesini büyütmekten geçmektedir.

Gerici rejimin aparatlarına milyarlar akıtılıyor

Din istismarı ile şoven ırkçılık üzerinden politika yaparak sermaye sınıfına hizmet eden AKP Diyaneti, besleme medyayı ve sistemin diğer kurumlarını kullanarak gerici ideolojisini topluma dayatıyor. Bu orta çağ artığı ideolojiyle toplumu zehirlemek için yüzlerce 'sivil aracı/aparatı' da pervasızca kullanıyor. Dernekler, vakıflar, yurtlar, kulüpler, şirketler, 'sivil toplum örgütleri', araştırma merkezleri ve daha birçok farklı isimle anılan yüzlerce araç/aparat kullanıyor.

Saray rejiminin kullandığı bu aparatların bir kısmı 'kirli işlerle ünlü' oldukları için tanınıyor. Onlarca çocuğun tecavüze uğradığı Ensar Vakfı, AKP şefinin oğlunun adıyla anılan devletten 'bağış' adı altında sızdırdığı milyonlarca lire ile gündeme gelen TÜRGEV Vakfı, Okçular Vakfı vb...

AKP'nin bir tür 'yan kuruluşu' olan bu aparatlar hem dinci-gerici ideolojiyi yaymak için kullanılıyor hem büyük rant transferlerine kılıf işlevi görüyor. Bu tür aparatların faaliyetleri hem yerel yönetimlerin kaynaklarından hem devletin genel bütçesinden finanse ediliyor. Bu kurumlardan şu veya bu şekilde nemalanan 'AKP militanlarından' oluşan bir kesim var. Bunların sayısı bilinmiyor. An-

cak aparat kurumların yaygınlığı buradan beslenip dinci-gericiliğe hizmet edenlerin azımsanmayacak sayıda olduklarını gösteriyor.

AKP rejimi aracılığıyla bu aparatlara transfer edilen paranın miktarı saklanı-

yor. Hangi aparatın ne kadar pay aldığı belli değil. Ancak kurum/aparat adı anılmadan genel olarak bu alanda harcanan paraya dair bazı bilgiler var. Birgün gazetesinden Hüseyin Şimşek'in 'Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı 2021

Yılı Genel Faaliyet Raporu'ndan aktardığı veriler, bu aparatlara devasa bir servetin transfer edildiğini gözler önüne seriyor.

Raporda vakıf ve derneklere 2020 yılında 1 milyar 97 milyon 513 bin TL aktarıldığı belirtiliyor. Son iki yılda aktarılan tutarın 1 milyar 962 milyon 513 bin TL'ye ulaştığı belirtiliyor. Hangi dernek ya da vakfa ne kadar para aktarıldığı, neden aktarıldığı, emekçilerin sırtından sızdırılan bu devasa kaynakların kimler tarafından nerede harcandığına dair ise herhangi bir bilgi verilmiyor. Bu bilgilerin toplumdaki gizlenmesi, dernek/vakıf adı altında faaliyet gösteren saray rejiminin aparatlarının kirli işler çevirdikleri anlamına geliyor. Zira böyle olmasaydı hangi aparata ne kadar para aktarıldığı anlatılır, bu para ne için harcadığı 'iftiharla' açıklanırdı.

Rejimdeki kokuşma öyle bir noktaya varmış ki, ülke ekonomisinin çöküşüne sürüklendiği, milyonların açlık sınırı altında bir ücrete mahkûm edildiği, toplumun geniş emekçi kesimlerinin insanca geçim olanağından yoksun bırakıldığı koşullarda bile aparatlara servet transferi dolu-dizgin devam ediyor.

2022'nin başında asgari ücrete yapılan "tarihi zam" artan enflasyon karşısında hızla eriyince, uzun yıllar sonra asgari ücrete ara zam yapılmak zorunda kalındı. Türk-İş'in araştırmasına göre, açlık sınırının 6 bin 300 TL olduğu koşullarda yüzde 30 zamlı asgari ücretin 5 bin 500 TL'ye yükseldiği milyonlara düzenlenen bir seremoni ile duyuruldu. Erdoğan'ın tam bir pişkinlikle açıkladığı asgari ücret zammı milyonlarca emekçiyi bir kez daha açlık sınırına mahkûm etti.

Tepeden tırnağa yalan ve demagoji ile duyurulan asgari ücret zammı işçilerin yaşam koşullarında zerre kadar bir iyileştirme sağlamıyor.

DİSK'in verilerine göre nüfusun 10 milyondan fazlası asgari ve altında ücretle yaşamaya çalışırken, işçi sınıfının tamamı yoksulluk sınırının altında yaşıyor. Asgari ücretin asgari değil ortalama ücret olduğu, enflasyon oranında yapılan zammın da zam değil işçilerin kaybettiklerinin eksik ve gecikmeli bir ödemesi olduğu gerçeği gün gibi ortadadır.

İŞÇİYE 5 bin 500, vekile 56 bin TL!

Asgari ücret zammını duyurduktan sonra Türk-İş ağası Atalay'a "gırtlığımızı sıkmasınlar" diye soran Erdoğan, işçi ve emekçilerin büyüyen öfkesinden duyulan derin korkuyu açığa vurdu. Erdoğan ve avanesi, milyonları içine ittikleri sefaletin, ağır çalışma koşullarının, kitlesel işsizliğin ve baskının ortaya çıkarabileceği toplumsal öfkeden ölesiye korkuyor.

Aynı hafta içerisinde milletvekilleri maaşlarına da zam yapıldı. Meclis'te sayılı milletvekili dışında düzen muhalefeti ve AKP-MHP ortaklığında %40 zam teklifi kabul edildi. Asgari ücrete yapılacak zam haftalarca süren toplantılarda tartışılırken, milletvekillerine yapılacak zam bir dakika içinde mecliste kabul edildi. Toplumdaki yoksulluğu ve öfkeyi kontrol altında tutmaları için milletvekillerine yapılan zammın ardından bir vekil maaşı 40 bin TL'den 56 bin TL'ye yükseldi. Eski bakan ve emekli milletvekillerinin

maaşları ise 18 bin liradan 27 bin liraya yükseldi.

Yaklaşık 10 asgari ücret demek olan bu maaşı alan vekiller, asgari ücretliye "az yeme" tavsiyeler veriyor. AKP'li Elazığ Milletvekili Zülfü Demirbağ'ın "Ayda 2 kilo et yiyorsak, yarım kilo yeriz. Domatesi iki kilo yerine iki tane alırız" tavsiyesi hala hafızalarda.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin, Türkiye'nin refah seviyesinin arttığını iddia ederek, her ailenin otomobil sahibi olduğunu ve çocuklarını okuttuğunu söyleyebiliyor.

Akaryakıttan gıdaya, ekmekten suya, doğal gazdan elektriğe adeta otomatiğe bağlanan zamlarla toplum nefes alamaz duruma geldi. TÜİK'in çarpıtılmış verilerine göre bile enflasyon %73,5, gıda enflasyonu %91, ulaştırma enflasyonu %108 ile son 24 yılın en yüksek noktasına çıkmış bulunuyor.

Ülkenin ekonomisi çöküşün eşliğinde, milyonlarca insan yüksek enflasyon altında yaşam savaşı veriyor. Buna rağmen yüzde 30 asgari ücret zammını lütf gibi sunuyorlar. Oysa ocak ayında pek çok fabrika ve işyerinde işçiler üretimden gelen gücünü kullanarak lütf gibi sunulan aynı zammı sermayedarlardan söke söke almıştı.

Bir avuç asalak sermayedarın yaşadığı lüks ve şatafat milyonların açlık, yoksulluk ve sefaleti üzerine kuruludur. Kamu kaynakları, teşvikler inşaata, betona, yandaş sermayedarlara aktarılıyor. Rant ve talanla elde edilen paralar yurtdışına kaçırılıyor. Bu yağma çarkının dönmeye için yoksulluğa ve açlığa mahkûm edilen milyonlarca işçi ve emekçi ağır bedeller ödüyor. Bu çarkı ancak işçi ve emekçilerin mücadelesi kırabilir. Ağır ve boğucu ekonomik koşullarda bir parça nefes almak için sermayedarların ve onların hizmetindeki siyaset erbabının "gırtlaklarına" yapışmaktan başka bir yol yoktur.

Ege'nin iki yakasında silanlanma ve şovenizm tırmandırılıyor

Ukrayna'daki savaşın ardından emperyalist silahlanma ve militarizm yarışı tüm dünyada tırmandı. ABD ve NATO, Yunanistan'da Miçotakis hükümetiyle anlaşarak silah yığınağı yapmaya devam ediyor. ABD'nin Çin'i ve Rusya'ya çevreleme politikasının bir ürünü olarak Ege ve Karadeniz'i "NATO Gölü"ne çevirme hamleleri bölgeyi silah yığınağı haline getiriyor.

AKP-MHP rejiminin Yunanistan'ı tehdit eden ve kimi zaman kışkırtan saldırgan politikalarının yarattığı basıncın da etkisiyle Ege'nin iki yakası arasındaki gerilim arttı. Bu durumu fırsata çeviren Yunanistan'daki işbirlikçi hükümet, daha önce görülmemiş ölçüde silahlanmaya başladı.

Yunanistan basını, Türkiye'nin kullandığı Bayraktar SİHA-İHA'larına karşı Yunanistan hükümetinin İsrail'den satın aldığı anti-drone sistemleri Ege'deki adalara ve kritik diğer noktalara yerleştirdiğini yazdı. Yunanistan hükümeti İsrail'den insansız hava aracı da kiraladı. Yunanistan hükümeti, 20 adet F35 savaş uçağı satın almak için de ABD'ye başvurdu. Bunun yanı sıra ABD'de Yunanistan'da yeni askeri üsler kurdu. Yunanistan silahlanırken, saray rejimi de ABD'den F16 savaş uçakları almak için yoğun bir çaba harcıyor.

ABD merkezli, Global Firepower'ın 2020 raporuna göre, askeri güç sıralaması endeksinde TSK 13. sırada yer alırken listenin başında ABD, ikinci sırada Rusya, Çin üçüncü, Hindistan

dördüncü ve Japonya beşinci sırada bulunuyor. Yunanistan'ın 35. sırada yer aldığı endekste 12. sırada Almanya yer alıyor. Tüm bu silahlanma hengamesi içinde toplamda Almanya Yunanistan'a 2 milyar 475 milyon avroluk silah satmış durumda. Bir yıl içinde ABD'nin "hibe" ettiği silahlar ise işin bir başka boyutuna işaret etmektedir.

Topraklarını ABD-NATO üslerine açan iki işbirlikçi gerici iktidarlar, Ege'de gerilimi tırmandırarak şovenizmi körüklüyor. Bir yandan da emperyalist hegemonya mücadelesinde bir pay kapmaya çalışıyor. ABD, NATO'nun üyesi iki ülke arasında gerilimi arttıran politikaları ile kendi ipini sağlama almaya çalışıyor. Körüklenen silahlanma ve militarizm yarışı ile şoven-gerici politikalar, savaş ve saldırganlıktan beslenen ABD emperyalizminin

hegemonyasını güçlendiriyor.

Yunanistan ve Türkiye'nin işbirlikçisi iktidarları bu gerilimden hem iç hem de dış politika alanında faydalanmaya çalışıyor.

Miçotakis hükümetinin Yunanistan'daki tüm düzen siyasetini NATO ekseninde birleştirmesi, SYRIZA hükümeti döneminde imzalanan anlaşmalar sayesinde olanaklı oldu. Bu anlaşmaların bir yönü de tırpanlanan hak ve özgürlüklerle faturanın işçi ve emekçilere ödetilmesidir. Son bir yıl içerisinde Yunanistan'da işçi ve emekçiler her alanda mevcut haklarının gasp edilmesine karşı grev, boykot ve gösteriler gerçekleştirdiler.

Miçotakis'i "tanımadığını" ilan eden Erdoğan son olarak, "Bizim Yunanistan ile savaşmak gibi bir derdimiz yok. Yunanistan verdiği sözlerde durmuyor. Çok

kısa bir süre içerisinde 147 kere hava ihlali yaptılar" dedi. Emperyalizme göbekten bağlı işbirlikçi saray rejiminin şefi NATO dönüşünde bilindik U dönüşlerinden birini daha yaptı. İç politika malzemesi olarak işine geldiğinde kardeş, işine geldiğinde ise düşman söylemler kullanan Erdoğan, kısa vadede ABD'den alacağı F-16'ların hesabını yapmaktadır.

Ege'nin iki yakasında işçi ve emekçilerin emperyalist savaşa ve saldırganlığa karşı faturayı ödememek için işçilerin birliği ve halkların kardeşliğini yükseltmeleri gerekmektedir. Emekçi halkların sırtına yıkılan silahlanma/militarizme faturasına karşı iki ülkenin emekçilerinin enternasyonal mücadelesi emperyalistlerin ve işbirlikçilerinin tüm kirli hesaplarını boşa düşürecek tek yoldur.

Milyonerler arttıkça açlık ve yoksulluk derinleşiyor!

denli riyakâr söylemler olduğunu gözler önüne sermektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun verilerine göre: 2022 yılı mayıs sonu itibarıyla hesabından "1 milyon liranın üzerinde" mevduatı bulunan yerli milyoner sayısı Mayıs 2021'e kıyasla 269 bin 664, Aralık 2021'e kıyasla 118 bin 507 kişi artarak 589 bin 479'a yükseldi. Yerli milyonerlerin toplam mevduat büyüklüğü de son bir yılda yüzde 97, Aralık 2021 sonuna göre yüzde 28 artarak 4 trilyon 24 milyar liraya ulaştı.

Kısacası yerli milyonerlerin toplam mevduattan aldığı pay da son bir yılda yüzde 57,4'ten yüzde 65,2'ye yükseldi. Yerli milyonerler zenginleştikçe makas arasının gittikçe açıldığı bir tablo da kaçınılmaz oluyor. Nitekim son 1 yılda hesabında 10 bin liraya kadar mevduatı olanların toplamdaki payı yüzde 2,3'ten yüzde 1,5'e, 10-50 bin lira arası mevduatı olanların payı yüzde 6'dan yüzde 4,1'e, 50-250 bin lira arası mevduatı olanların payı ise yüzde 16,4'ten yüzde 12,4'e düştü.

Bu veriler bir kez daha sermaye devletinin sınıfsal konumunu, kime hizmet ettiğini, açıklamaların ise birer demagojiden öte bir anlam taşımadığını göstermektedir. Gün geçtikçe milyonerlerin sayısı artıyor. Ancak milyonlarca işçi ve emekçi açlığa, yoksulluğa ve sefalet koşullarına mahkûm ediliyor. "Orta sınıf" olarak adlandırılan kesimin de alım gücü gün geçtikçe eriyor. Asgari ücret açlık sınırının altında tutulurken, rejimin milyonerlerinin hem sayısı hem kârları patlıyor. Kapitalizmin yarattığı bu tezatlık, dinci-faşist rejimin politik tercihleriyle daha da derinleşiyor.

"Bir bankaya, faiz karşılığında ve belli bir süre sonunda ya da istenildiğinde geri alınmak koşuluyla yatırılan paraya" mevduat-mevduat hesabı deniyor. "Risksiz yatırım" olarak adlandırılan bu uygulamada bankalara yatırılan para belirli bir vadede faiz getirisi sağlar, banka ise yatırılan parayı kullanarak kâr elde eder.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (BDDK) Mayıs 2021 aylık bülteninde yer alan verilere göre, hesabında 1 milyon TL'den çok parası olanların mevduatı bir yılda yüzde 97 arttı. Bu veriler, Erdoğan'ın son dönemde emekçilerin dini duygularını istismar etmek için Kur'an'dan sureleri referans göstererek "faiz haramdır" söylemlerinin ne

Asgari ücret açlık sınırının altında!

Enflasyonun %170'yi aşmasından dolayı sermaye iktidarı asgari ücrete 'ara zam' yapmak zorunda kaldı. Zira yöneticileri saraya dalkavukluk yapan Türk-İş'in yaptığı hesaplama göre açlık sınırını 6391 TL iken, asgari ücret 4253 liraydı. Bu ise 'kapitalistlerin güldüğü' askeri faşist cunta döneminde dahi görülmemiş bir kepezektir. Bundan önceki hiçbir rejim, işçi sınıfına 'yerli/milli' AKP-MHP koalisyonu kadar pervasız olmamıştır.

Bu kadar pervasızlık tesadüf değil elbet. Ekonomik krizin çöküş noktasına varması bir etken olsa bile, esas mesele bu değil. İşçi sınıfının sermaye sınıfına ve onun hizmetindeki saray rejimine karşı mücadelesinin verili koşullarda zayıf olması, Tayyip Erdoğan ve dinci-ırkçı rejimine bu kadar pervasız kararlar alma zemini hazırlamaktadır.

SERMAYE CEPHESİNİN RİYAKARLIK SEREMONİSİ

On milyondan fazla işçiyi açlık sınırı altında bir ücretle yaşamaya mecbur eden zevat, asgari ücrete 'ara zam' yapılmasını bir 'lütuf' diye sundu. Bu suçu ortak işleyen şebeke (Asgari Ücret Tespit Komisyonu) ara zam 'müjdesi' vermek için basın toplantısı yaptı. Komisyonun olmaması rağmen 'baş fail' sıfatıyla AKP şefi Tayyip Erdoğan da toplantıda boy gösterdi.

Komisyon bileşenlerinin tümü sermaye sınıfının çıkarlarını temsil ediyorlar. AKP'li bakan, kapitalistlerin temsilcileri ve güya işçilerin temsilcisi sıfatıyla toplantıya katılan Türk-İş şefi Ergün Atalay. Ortaya oturan AKP şefi, 'terörle mücadelede, Türkiye'ye oynanan ekonomik oyunlardan ve ilgili/ilgisiz başka birçok şeyden söz etti. İşçiler nezdinde prim toplama gelen Erdoğan, açlık sınırının 891 TL altında kalan ücreti açıkladı. Utanıp sıkılmadan 5500 TL'lik asgari ücretin 'hayırlı uğurlu' olmasını dilediğini söyledi.

Tayyip Erdoğan'ın etrafında oturan komisyonun diğer mensupları, yaptıkları kısa konuşmalarda öncelikle AKP şefine övgüler dizdiler, ardından açlık sınırının altında kalan asgari ücret konusunda anlaşmaya varmaktan duydukları memnuniyeti dile getirdiler. 'Vitrindeki manken' gibi Tayyip Erdoğan'ın yanına oturan Ergün Atalay da 'hayırlı olsun' lafını tekrarlayarak saray dalkavukluğunu bir kez

Sırtını saray rejimine dayayıp işçi sınıfının kırıntı düzeyinde bile hak kazanmasını engellemeye çalışan kapitalistler, 'olağan' sınıfsal rollerini oynuyorlar. Bu tutum şu veya bu kapitalistin değil, bir sınıfın misyonuna uygun davranmasıdır. Zira bu, kapitalistlerin 'istisna' değil 'kaide' olan davranış biçimidir.

daha teyit etti.

"ALTI AY YARI AÇ ÇALIŞIN BÜYÜK ZAM YILBAŞINDA"

Erdoğan, her zamanki pişkinliğiyle işçilere vaatlerde bulunmaktan geri durmadı. Bunun bir ara zam olduğunu söyleyen AKP şefi, "önümüzdeki altı ayı yarı aç-yarı tok çalışarak geçirin, asıl zam yılbaşında gelecek" manasına gelen laflar etti.

İşçilere vaatlerde bulunan Erdoğan, 20 yıldan beri rejimin başında bulunuyor. Her konuşmasında bu sürede Türkiye ekonomisinin ne kadar "büyüdüğünü" anlatıyor. Milli gelirin artışından söz ediyor. İhracatın nasıl da büyük bir patlama yaptığını 'iftiharla' dile getiriyor. Aslında ekonominin 'nasıl büyüdüğünü' kendi biriktirdiği servet üzerinden anlatsa daha çarpıcı bir manzara olurdu. Zira Erdoğan, ranttan büyük pay alacak kadar kıdemli olmadığı bir dönemde parmağındaki yüzüğü göstererek servetinin 'bir yüzükten ibaret' olduğunu söylemiş ve "Bir gün Tayyip Erdoğan'ın zengin olduğunu görürseniz bilin ki çalmıştır" diye bir laf etmişti.

Bu lafı eden Erdoğan'ın dünyanın en zengin birkaç başbakan ya da cumhur-

başkanından biri haline gelmesi dikkate değerdir. Daha 2013'te ortalığa saçılan Cumhuriyet tarihinin en büyük hırsızlık, rüşvet ve talan skandalında AKP şefinin dolar milyarder olduğu görülmüştü. Bu arada servet biriktiren tek kişi kendisi değil elbet. Aile bireyleri, yakınları, AKP'nin merkezi ve yerel yöneticileri, yandaş sermaye grupları, mafya babaları, çete reisleri, ezcümle bütün sermaye sınıfının mensupları büyük vurgunlar yaptı.

20 yılda ekonomi büyümüş ancak artan milli gelirin dağılımı görülmemiş derecede eşitsiz olduğu için, milyonlarca işçi ve emekçinin geliri düşmüştür. AKP'den önce işbaşına gelen/getirilen hükümetler de asgari ücreti en düşük seviyede tutmak için ellerinden geleni artlarına koymadılar. Yine de hiçbiri AKP-MHP rejimi kadar pervasız olmadı. Hal böyleyken 20 yıl boyunca ülkeyi yöneterek asgari ücreti açlık sınıfının altına çeken birinin işçilere vaatlerde bulunması ancak küstahlık ve pişkinlikle izah edilebilir.

SORUN SINIF MÜCADELESİNİN SEYRİNDE DÜĞÜMLENİYOR

Sermaye cephesinin düzenlediği seremonide konuşan kapitalistlerin temsil-

cisi, "işçi ile işverenlerin bir kavga ya da çatışma içinde olmadıklarını, tersine tüm tarafların çıkarını gözetten bir uzlaşma içinde olduklarını" iddia etti.

Herhangi bir çatışmaya girmeden kavgayı kazanmış olmanın rahatlığıyla bu sözleri saf eden bu sermaye sözcüsünün 'uzlaşmadan' kastettiği şey, sendika ağalarının takındığı alçaltıcı tutum olsa gerek. Oysa sendikalara egemen olan bürokrat takımının işçi sınıfını gerçek anlamda temsil etmediğini onlar da çok iyi biliyor.

Sermaye sınıfı ile organik bağı olan sendikal bürokrasi, bu süreçlerde kendi sınıfsal rolünü oynuyor. Bununla birlikte sorun, işçi sınıfı hareketiyle de dolaysız bir şekilde bağlantılıdır. Zira asgari ücretle çalışan on milyondan fazla işçi var, asgari ücret bile almayan işçilerin sayısı da az değildir. Hal böyleyken, sermaye cephesi açlık sınırının altında bir asgari ücreti işçilere dayatırken, fabrikalardan, işletmelerde ve diğer çalışma alanlarından kayda değer bir tepki yükselmedi. Bu hem saray rejimini hem kapitalistleri hem sendika ağalarını rahatlatan bir durum. Zira böylesine hassas bir konuda kendileri çalıp kendileri oynadılar. İşçi sınıfına karşı birleşenler, yazık ki bu raun-

du kazanmış görünüyor.

“İşçilerle işverenler arasında kavga/ çatışma olmadığı” iddiası kaba sahtekarlıktan başka bir şey değildir. Bunun böyle olduğunu iddia eden kapitalist de çok iyi biliyor. Zira sınıf bilinçli ve örgütlü olan kapitalistler her fırsatı sömürü ve ücretli kölelik düzenini tahkim etmek için kullanıyorlar. Arkalarında AKP-MHP gibi dinci-ırkçı rejim olunca daha da pervasız olabiliyorlar. Türk-İş’in şefi Ergün Atalay bile, sendikaya üye olan işçilerin kapı önüne konmasından yakınıyor. İşçilerin sendikalı olmasına tahammül etmeyen kapitalistler, sendikalaşmayı engellemek için histerik bir şekilde saldırıyorlar. Yani işçilerle sürekli bir kavga içindeler.

Sırtını saray rejimine dayayıp işçi sınıfının kısıntı düzeyinde bile hak kazanmasını engellemeye çalışan kapitalistler, ‘olağan’ sınıfsal rollerini oynuyorlar. Bu tutum şu veya bu kapitalistin değil, bir sınıfın misyonuna uygun davranmasıdır. Zira bu, kapitalistlerin ‘istisna’ değil ‘kaidede’ olan davranış biçimidir.

‘Saray rejimi, sermaye sınıfı, sendikal bürokrasi’ üçlüsünden müteşekkil olan şebekenin bu kadar ileri gitmeyi göze alması, işçi sınıfının örgütlü, meşru-fili mücadeleyi yükseltmekten halen uzak olmasından kaynaklanıyor. Kuşkusuz ki, işçi sınıfı gidişattan rahatsız ve birçok mevzi direniş örgütlenmektedir. Sendikal örgütlülüğü geliştirmek, insanca çalışma/insanca yaşam hakkını kazanmak için mücadele ediyor. Ancak bu mücadele mevzi direnişler sınırında kaldığı süreçte sermayeyi kısmen sıkıştırırsa da asgari ücretin belirlenmesi gibi sınıfın genelini ilgilendiren bir konuda etkili olamıyor.

Kapitalist özel mülkiyet düzeni ege-men olduğu sürece hiçbir kazanım güvence altında olmayacaktır. Buna karşın işçi sınıfının örgütlü mücadeleyi yükseltip burjuvaziden haklar koparmak için çaba sarfetmesi hem meşru hem hayati bir önem taşıyor. Zira bu olmadan insanca yaşamaya yeten asgari ücret talebinin kazanıma dönüştürülmesi mümkün olmayacaktır. Öte yandan kapitalizmin krizinin giderek derinleştiği bu süreçte, işçi ve emekçilerin sırtına yıkılacak faturalar da artıyor. Dolayısıyla işçi sınıfı ile geniş emekçi kitlelerin kalıcı bir şekilde insanca çalışma ve insanca yaşama kavuşabilmeleri için sömürü ve ücretli kölelik düzeni kapitalizmi yıkmaya mücadelesini yükseltme dışında bir seçeneği bulunmuyor. Bu mücadele sadece işçi ve emekçileri değil, bütün bir insanlığı barbarlık içinde çöküşten kurtarabilmenin de yegâne yolu olacaktır.

Herkes safını net bir şekilde gösterdi!

Asgari ücret zammı geçtiğimiz günlerde belli oldu. Asgari ücret bir kez daha açlık sınırının altında kaldı. Asgari ücrete yapılan zam kadar Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplantılarında ve sonrasındaki diyaloglar-açıklamalar da dikkat çekti.

Asgari ücrete zam açıklamasını Erdoğan yaptı. İlk olarak asgari ücrete önce %25 zam yapıldığını açıkladı ancak Çalışma Bakanı Bilgin’in uyarısı ile %30 zam yapıldığını duyurdu.

Zam oranını Erdoğan’ın Çalışma Bakanı’nı bir kenara iterek bizzat kendisinin açıklaması ve gerçekleştirdiği konuşma Asgari Ücret Tespit Komisyonu toplantılarının orta oyunundan ibaret olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi.

SENDİKA BÜROKRATLARI VE SERMAYE İKTİDARI EL ELE...

Erdoğan’ın zammı açıkladığı sırada Türk-İş Başkanı’na dönüp “gırtlığımızı sıkmasınlar” demesi bir espri miydi yoksa işçi ve emekçilerden duyduğu derin korkunun bir yansıması mıydı, bilmiyoruz. Türk-İş Başkanı’nın buna yanıtı ise “Olur mu öyle şey, Allah razı olsun” oldu.

Hak-İş Başkanı da zam belli olmadan önce asgari ücrete en az enflasyon ora-

nında zam yapılması gerektiğini açıklamıştı. Yeni asgari ücret belli olduktan sonra cumhurbaşkanı ve çalışma bakanına teşekkürlerini ilettiler. Türk-İş ve Hak-İş başkanlarının bu açıklamaları, sendikal bürokrasinin asgari ücretin belirlenmesinde oynadıkları uğursuz rolü özetler nitelikteydi.

ÇALIŞMA BAKANI: “SENDİKALAŞMA ORANI ARTMALI...”

Çalışma Bakanı komisyon toplantısında gerçekleştirdiği konuşmada sendikalaşma oranlarının çok düşük olduğunu, bu sebeple asgari ücretli sayısında yığılma yaşandığını ve sendikalaşma oranlarının yükselmesi gerektiğinden dem vurdu. Bu açıklamanın büyük bir ikiyüzlülük örneği olduğu açık. Pek çok fabrikada ve işyerinde işçiler sendikalaştıkları için işten atılırken Çalışma Bakanlığı bu saldırılara ya seyirci kalmakta ya da bu suça ortak olmaktadır. Sayısız sendikalaşma deneyimi Çalışma Bakanlığı’nın sermaye sınıfının hizmetinde olduğunu ve onların talepleri ve çıkarları doğrultusunda hareket ettiğini göstermektedir.

Diğer yandan Bakan Bilgin’in bu açıklamasını sendika ağalarının ellerini ovuşturarak izlediği söylenebilir. Çünkü Pressan’da, Farplas’ta olduğu gibi pek

çok fabrikada işçilerin özgür iradeleri ile seçtikleri sendikalar yok sayılmakta, Türk Metal gibi çetelerine ve sermayedar yanlısı sendikalara patron-Çalışma Bakanlığı iş birliği ile yetki verilmektedir. Bilgin’in bu açıklaması önümüzdeki dönem bunun yeni örneklerinin çoğalacağına işaret etmektedir.

NE YAPACAĞIZ?

Geride bıraktığımız asgari ücrete yapılacak zam gündemi, muhatap olan tüm kesimlerin saflarını bir kez daha netleştirdi. İktidarı, sermayedarı ve sendikal bürokrasisi hepsi aynı safta buluştular. İşçi düşmanlığında birleştikleri bir kez daha açık olarak görüldü. Bu tabloyu dikkatle incelemeli, işçi ve emekçi düşmanlarına karşı açık ve net bir sınıf tutumuyla kendi saflarımızı sıklaştırmalıyız.

Bizleri sefalet ücretlerine mahkûm edenlerin karşısına üretimden gelen gücümüzü kullanarak ve birliğimizden aldığımız güçle çıkabilmeliyiz. Sermaye iktidarı, kapitalistler ve sendikal bürokrasi eliyle sefalet ücreti belirlenmiş olabilir ancak biz işçi ve emekçiler için sürecin daha yeni başladığını gösterebilmeliyiz.

İSTANBUL’DAN SINIF BİLİNÇLİ BİR İŞÇİ

“Sinan ve Dersim / Bir dönemin tanıklığı”

Eksen Yayıncılık'ın yeni kitabı, “Sinan ve Dersim / Bir dönemin tanıklığı” yayımlandı. Baki Duman tarafından kaleme alınan kitap 6 bölümden oluşuyor.

Kitap, Türkiye devrimci hareketinin yarım asırlık çınarı, TKİP Kurucu Kadrosu Teslim Demir'in (Sinan), devrimci yaşamının özellikle Dersim kesitini ele alıyor. Dersim'in devrimcileşme sürecinde Sinan'ın nasıl bir rol oynadığına yer veriliyor.

Kitapta, Sinan'ın bir dönem Dersim'deki mücadeleye kattığı büyük emeğin yanı sıra, Dersim'in Sinan'ın yaşamındaki yeri de olaylar ve tanıklıklarla ele alınıyor.

Baki Duman tarafından kaleme alınan kitabın sunuş metnini okurlarımızla paylaşıyoruz...

“Biz şanslı bir kuşaktık. Bir kentin, Dersim'in, çehresinin değişiminin hem tanıkları ve hem de emektarları olduk.

Yüzyılın başında Büyük Ekim Devrimi gerçekleşmişti. Ardından Türkiye'de Milli Kurtuluş süreci yaşanmış, saltanat ve hilafet yıkılmış, adına cumhuriyet denilen yeni bir rejim kurulmuştu. Bu rejim işçi sınıfı ve emekçiler üzerinde büyük burjuvazi ve toprak ağalarının amansız bir diktatörlüğü olmuş, bundan Kürt ulusu ve Dersim de ulusal, kültürel ve insani kıyım olarak fazlasıyla payını almıştı.

Emperyalizmin dünya ölçüsündeki yeni bir insani, kültürel ve maddi yıkımı anlamına gelen İkinci Dünya Savaşı Sovyetler Birliği'nin faşizmi yere sermesiyle sonuçlanmış, bu zafer dünya halkları için büyük bir moral ve siyasal güç kaynağı olmuştu. Dünyada Büyük Çin Devrimi'nin sarsıntısını Vietnam, Kore ve Küba devrimleri izlerken, Türkiye'de ise Köy Enstitüleri'nde yetişen öğretmen kuşağı koyu bir cehaletin kol gezdiği Dersim'e de bir parça aydınlık getirmeye başlamıştı.

1960'lı yıllar boyunca Türkiye'yi saran sosyal uyanış '68 gençlik hareketiyle buluşmuş ve dönemin sonunda '71 Devrimci Hareketi'ni doğurmuştu. 1975 yılında Vietnam halkı, iki milyon evladının yaşamı pahasına Amerikan emperyalizmini alt ederken, Dersim de adım adım devrimcilikle özdeşleşecek yıllara girmişti.

1974-80 yılları, Dersim tarihinin özel

bir evresi oldu. Devrimci bir kuşağın doğumuna Dersim'in devrimci dönemi eşlik etti. Bu kuşağın farklı saflara dağılmış mensupları olarak yaklaşık beş yıl süren heyecan dolu bir kardeşlik yaşadık. Derinlikli bir teorik-siyasal kavrayış taşıyan bir kuşak değildik. Ama devrim diye çok iyi bildiğimizi zannettiğimiz bir inancımız, yoldaşlık diye güçlü bir manevi bağımız ve örgütlü bir maddi ortamımız vardı.

1970'li yılların ikinci yarısında devrimciler Dersim'de güçlü bir politik kitle hareketi geliştirmeyi başardılar. Bu hareketlilik içinde ise alçakgönüllü, temiz, hesapsız, kardeşçe dayanışma ve bölüşmeyi bilen bir kuşak yetişti. Devrimci Dersim, farklı gruplardan oluşan bu kuşağın ortak emeklerinin birleşik bir ürünü oldu.

Bu kuşak tek örgütte değildi fakat aynı cephede idi. Eski devrimci tarzda aşıyor ve yenisini kollektif bir emekle inşa etmeye çalışıyordu. Gruplar sıkı bir etkileşim içindeydiler. Devrimci değerlerin güzellikleri örgütlerde paylaşıyor ve geliştiriliyordu. Yanlışlıklar ve çirkinlikler anında yadırgıyor, ısrar edenler tecrit oluyordu. Kardeşin kardeşe kazık attığı

devir kapanmış, milislik ve ihbarcılık lanetlenmiş, egemenden yana tutum horlanmaya başlanmış, dostluk, dayanışma ve devrimci olma yükselen değerler olmuştu.

Teslim Demir farkı, bu zenginlik içinde ortaya çıktı. Örgütlediği güçleri kurulu düzene karşı harekete geçirdi. Dersim THKO-TDKP, kitleleri harekete geçiren, farklı gruplar arasında devrimci yarı kızıştıran, sürükleyen bir rol oynadı. Ortaya koyduğu politik performansıyla devrimci alternatifi güçlendirdi ve devrimciliği yüceltti.

Kimileri '70'li yılları devrimci örgütlerin çocukluk dönemine özgü kusurları üzerinden anmaya devam ediyorlar. Hareket noktası ne olursa olsun, bu yanlış bir tutumdur. Dönemin Kürt gruplarından biri ile devrimci çevrelerin yaşadıkları talihsiz ve trajik olaylar elbette fazlasıyla anormaldi. O çatışmaların izlerinin aradan geçen neredeyse yarım yüzyıla rağmen hala da tümüyle yok edilememiş olması bile yaşananların vahametini gösteriyor.

Dönemin yarattığı kiri ve pası söküp

atmakta fazlasıyla gecikmiş durumdayız. Ama sürecin sağduyulu bir tanıklığı üzerinden bunu yapmakta artık daha fazla gecikemeyiz. Sol gruplar arasındaki çeşitli sürtüşme ve kavgalar elbette hoş değildi. Ama bunlar büyüme halindeki kardeşlerin kavgaları gibiydi. Çocukluklar aşılacak, o devrimci kuşak olgunlaşacak ve devrimci cephe sıkılaşacaktı.

Süreç, el ele, kol kola hep beraber bir devrim yürüyüşüne dönüşmek üzereydi, önu 12 Eylül karşı-devrimiyle kesildi. O süreç tamamlanamadı. Karşı-devrim Dersim'in devrimci kazanımlarını yok etmek için kapsamlı ve planlı çalışmalara başladı. İzleyen süreçte başka aktörler devreye girdi. Devrimci Dersim pek çok cepheden yara aldı. Devrimcilik adına sayısız anormallikler, yer yer suç teşkil eden davranışlar yaşandı. Ama tüm bunlar, '70'li yılların devrimci kuşağının emeğindeki değeri bir nebze azaltmıyor.

Devrimci Dersim'in oluşumu sürecini anlamak isteyen herkes, kaçınılmaz olarak Teslim Demir gerçeğiyle de karşılaşacaktır. İnkârın, önyargının, tarihi kendisiyle başlatmanın, unutturmaya çalışmanın yaygın kullanılan yöntemler olduğu biliniyor. Ama geleceğinde de devrimcilik olacak olan bir Dersim'de kimse kendisini geçmiş kökünden kopartamaz. Bu kökün hafızalarda kalması için yakın yoldaşları olarak ona, “Dersim seninle ayrı bir güzel oldu, bunu yazmadan bir yere gidemezsin Kara Dayı” demiştik. Olmadı! Yüreğimizin bir parçasını alıp gitti, “birbirinize sahip çıkın!” diyerek...

Bu çalışmanın ilk bölümü, onun önderliğinde yaşanmış olan bir sürece tanıklıktır.

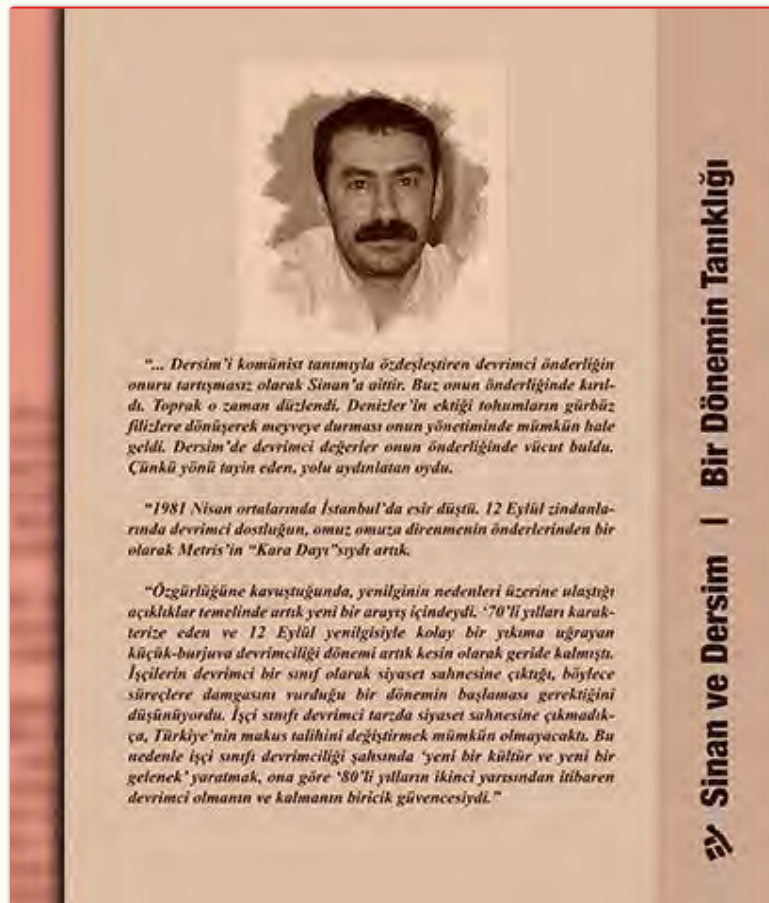
Biz şanssız bir kuşaktık. 1970'li yıllarda Dersim'deki gibi devrimci dönüşümü Türkiye'ye yaymanın bütün koşulları vardı. Devrimcilik iddiasındaki herkes, “Türkiye'de devrimin objektif koşulları vardır” diyerek işe başladılar. Egemen sınıflarda yönetememek, emekçi sınıflarda ise Türkiye'nin her tarafını saran hareketlilik, gençlikte istekli, özverili bir mücadele, aydın ve entelektüel kesimlerde sola büyük bir akış, kısaca bir devrim yürüyüşü için ne gerekliyse her şey vardı. Ne yazık ki, başında birikimli ve deneyimli bir önderliği olan devrimci bir

“Dersim’in tanıklığı” kitabı çıktı

partimiz yoktu. Devrimin koşulları vardı, ama devrimin zaferine götürecek bir örgüt ve önderlik yazık ki yoktu.

Sinan’ın kurucusu olduğu TDKP ile “yol ayrımı”, bu türden bir partiyi yaratma istek, irade ve mücadelesinde asıl anlamını buluyor. 1980’li yılların ortasında, 12 Eylül yenilgisi bir veriydi. Ama devrimci saflarda hala büyük bir iyimserlik vardı. 12 Eylül rejiminin bütün terörüne rağmen işçi ve emekçi hareketinde ciddi bir dalgalanma yaşanıyor. Kürt hareketi yeni bir döneme girmişti. Bütün sorun devrimci bir önderlik ve devrimci örgüt boşluğu alanında yaşanıyor.

Can alıcı ihtiyaç, bu boşluğun giderilmesi idi. Fakat bunun temel ve olmazsa olmaz koşulu, bir parçası olduğu genel devrimci hareketin bu denli kolay bir yenilgisini hazırlayan yapısal zaf ve yetersizliklerle derine inen köklü bir hesaplaşmaya girişmesiydi. Kendi geçmişindeki yapısal zaf ve yetersizliklerle hesaplaşmayan bir hareketin devrimci bir geleceği de olmazdı. 1970’li yılların halkçı küçük-burjuva devrimciliği, işçi sınıfı zemininde yeni türden bir devrimcilikle, proletarya sosyalizmine uygun düşecek bir ideolojik ve örgütsel çizgiyle aşılacak zorundaydı. Teslim Demir ve yoldaşları, cüretli bir tutumla TDKP’ye bu yolu gösterdiler, bu çıkışı hazırlamaya yöneldiler. Buna karşı gerici bir direnç gösterildi.

Sonuç almak için de her yol ve yöntem mubah sayıldı.

1986-87 yıllarında TDKP bünyesinde yaşananlar, devrimcilikte ısrar edenler ile o yolu bir daha yürümemek kararlılığında olanların ayrışması oldu. Bu çerçe-

de “Yol Ayrımı”, olanaklı biricik devrimci çıkışın hoyratça boşa çıkarılmasının içyüzünü anlatmaktadır. Sinan’ın eski partisi TDKP’nin sahneden silinmesi neredeyse çeyrek yüzyılı buluyor. Bu utanca ön ayak olanlar, TDKP’yi sessiz sedasız tarihe gö-

menler, zamanında onun devrimci yenilenmesinin biricik olanaklı yolunu gerici bir blok halinde tıkayanlardan başkası değildi.

1970’li yılların Dersimi ve Teslim Demir’ine ilişkin bir anlatım elbette dönemin Kürt sorunu eksenli tartışmalarını, politikaları ve politik çalışmasını da kapsamak zorundaydı. Bunu en kısa biçimiy-le yapmaya çalıştım. Ama yazık ki konu bunun ötesine taşıtı. Kırk yıl sonra hala da talihsiz biçimde ve tek yanlı olarak ileri sürülen iddia ve ithamlar, bunu adeta zorunlu kıldı.

Son iki bölümden ilkinin, bir kısmını o yıllarda kaybettiğimiz yoldaşlarıma ayırdım. Bu onların tertemiz devrimci anılarına karşı ödenmesi gereken bir borçtu.

Son bölümü ise Dersimli devrim dönemlerine ayırdım. ‘70’li yılların bu keskin devrimcileri yenilginin ardından devrimden koptular. Fakat bununla yetinmeyerek, “Dersimcilik” yapmak adına devrimci değerleri baş saldırı hedefi haline getirdiler. Konusu Dersim’in devrimleşmesi ve devrimci mücadelenin Dersim’e kazandırdıkları olan bir çalışmanın bu devrim dönemlerine de elbette söyleyecek sözü olmalıydı.”

BAKİ DUMAN
NİSAN 2022

Teslim Demir’in anısına... - H. Fırat

YENİ BAŞTAN BAŞLAMA GÜÇ VE İRADESİ

TKİP Kurucu Üyesi Teslim Demir’in (Sinan) anısına H. Fırat tarafından verilen konferansın, “Yeni baştan başlama güç ve iradesi” ara başlığı altında yer alan parçayı okurlarımıza sunuyoruz.

(***)

Tarihsel TKP sonrası sol hareketin tarihi temelde iki ana safhadan oluşuyor. İlki ‘60’ların ikinci yarısından başlayıp ‘80’lerin başına, 12 Eylül faşist askeri darbesine dek süren oluşum, gelişme ve serpilme dönemi. İkincisi 12 Eylül yenilgisiyle başlayan dağılma, çözülme, tasfiye ve giderek tükenme dönemi.

İlk dönem, dünyada ve Türkiye’de devrimci yükselişlerle belirlenmektedir. ‘60’lı yıllarda dünya ölçüsünde güçlü mücadeleler var. ‘70’li yılların ortasında Vietnam Devrimi’nin zaferiyle doruğuna ulaşan devrimci kabarıştı bu. Aynı evrede kısa aralıklarla Türkiye kendi devrimci yükselişlerini yaşıyordu. Böyle bir dönemde çeşitli grupların, partilerin, akımların çıkması, gelişmesi, serpilmesi, kitle desteği kazanması, kadrosal güç bulması, birtakım değerler yaratması bir güçlük taşıyordu.

TKİP’yi ortaya çıkan süreç, yenilgi sonrası bir dönem, ‘80’li yılların sonudur. Başlangıç adımı 1987 yılıdır. 1987, Gorbacov’un kötü ünlü 70. Yıl konuş-

masını yaptığı yıldır. 70. Yıl konuşması dünya çapında büyük sarsıntılar yaratan yeni bir çöküşün başlangıcıdır. Sovyetler Birliği’ni ve Doğu Avrupa’yı yıkılışa, dünya çapında biçimsel olarak varolan komünist hareketi yıkıma götüren bir sürecin başlangıcıdır.

Teslim Demir ve yoldaşları, TKİP’yi böyle bir dönemde, dünya ölçüsünde yükselişlerin değil fakat dağılma ve tükenişlerin yaşandığı bir dönemde yaratmışlar. Sıfırdan başlandı, kendini her açıdan yaratan bir parti oldu TKİP. Bugün TKİP’nin bir teorik temeli ve politik çizgisi, bir programı ve tüzüğü var. Örgütü, kadrosu ve moral değerleri var. Bütün bunların ürünü bir devrimci dinamizmi,

bir yaşam gücü var.

İnsanlık tarihi açısından neo-liberal karanlık çağ dediğimiz bir dönemde başarılı bu. Neo-liberal karanlık çağın başlangıcı, 1980’lerin başına denk gelir. Ama yeni bir düzeyde güç kazanması, ‘89 yıkılışı sonrasıdır. İşte TKİP adına ne yapıldıysa tam da bu dönem yapıldı. TKİP herşeyini insanlık ölçüsündeki bu koyu karanlık dönem içinde yarattı. Dünya ölçüsünde karanlığın katmerli olarak çıktığı bir dönemde yarattı.

Teslim Demir işte böyle bir partinin kurucusu olmanın büyük onurunu taşımaktadır.

(***)

(TKİP.ORG)

Almanya'da saldırılar, sınıf mücadelesi ve sorunlar

D. Meriç

Almanya'da farklı birçok işkolunda, Nisan ayında başlayıp bu yılın sonuna kadar devam edecek olan ve milyonlarca emekçiyi kapsayan toplu iş sözleşmeleri süreçleri devam etmektedir. On yıllardır, sermaye devleti, kapitalist tekeller ve sendika bürokrasisinin kirli ittifakı ile sürdürülen saldırılarla birçok kazanımlarını kaybeden işçi ve emekçiler şimdi de Ukrayna'daki emperyalist savaşın yarattığı ağır ekonomik koşullar nedeniyle hızla sefalete sürüklenmektedir. Emekçiler için daha fazla yoksulluk anlamına gelen bu gelişmeler, kapitalist tekeller için işçi ve emekçilere yönelik saldırıların gerekçesine dönüştürülürken, sermaye devleti için ise militarizme ve silahlanmaya yönelik devasa bütçelerin kabul edilerek yasallaşmasına vesile yapılmıştır.

Özellikle son beş yıldır, Almanya'da emekçilerin ekonomik ve birçok sosyal hakları kriz ve pandemi gerekçe gösterilerek yok edilmiştir. Bunların başında, işsizlik, ücret artışlarındaki sıfır sözleşmeler, mesailerin ödenmemesi, kısa süreli çalışma nedeniyle gelir kayıpları, esnek çalışma dayatmaları, yıllık izinlerin kısaltılması, işyerlerinin kapatılacağı tehditleriyle dayatılan ve ücretlerin büyük oranda düşürüldüğü yeni sözleşmelerin imzalatılması gibi daha birçok saldırılar gelmektedir. Bütün bunların üzerine Ukrayna'daki emperyalist savaşın bir sonucu olarak, son elli yılın en üst düzeyini gören enflasyon ve fahiş boyutlara ulaşan fiyat artışları eklenince emekçileri saran sefalet çok daha ağır boyutlarda derinleşmiştir.

Yıllardır çok kapsamlı saldırılar ile yaşamı cehenneme çevrilen işçi ve emekçiler cephesinde öfke birikmekte, biriken bu öfke bugünün ve geleceğin toplumsal patlamalarının zeminini oluşturmaktadır. Almanya'daki emek cephesinde ortaya çıkan bütün gelişmeler, işçi sınıfının kendisini kuşatan bu çok yönlü saldırılara karşı sessiz kalmayacağını ve mücadele alanlarına çıkacağını göstermektedir. Keza, son üç aydır Almanya'da farklı iş kollarında çalışan ve sendika bürokratlarının ihanetine, tekellerin burjuva mahkemelerine açtıkları grevlerin yasaklanması yönündeki davalara rağmen, yüz binlerin katılımı ile gerçekleşen işçi ve emekçi eylemleri bunu fazlasıyla ispatlamaktadır.

Köklü tarihi bir geçmişe sahip olan Alman işçi sınıfı hareketi, bugün sendika bürokrasisi, sol liberaller ve burjuva partilerinin ağır bir kuşatması altındadır. Sendikalar, SPD gibi bütün bir tarihi ihanetlerle anılan bir partinin arka bahçesine dönüştürülmüştür. Bundan dolayıdır ki işçi sınıfının kazanımlarına yönelik bütün saldırılar SPD ve onun ortağı olan Yeşiller Partisi'nin iktidarları döneminde gerçekleştirilmektedir.

İŞÇİ VE EMEKÇİLER SALDIRILARA KARŞI DİRENİYOR

Nisan ayı başında, bin farklı işkolunda örgütlü ve iki milyona yakın üyesi ile ver.di Sendikası'nın TİS süreçleri başlamıştır. Asıl olarak hizmet sektöründe faaliyet sürdüren sendika, başta sağlık çalışanları, sosyal hizmetler, havaalanları, ana okulu öğretmenleri, liman işçileri, matbaalar, toplu taşıma çalışanları, bankalar, perakende satış mağazaları çalışanları gibi geniş bir yelpazede faaliyet yürütmektedir. Sendikanın ana gövdesini sağlık ve sosyal hizmetler alanında çalışanlar ile havaalanı, matbaa, liman işçileri oluşturmaktadır. Özellikle bu alanlarda çalışanlar, yıllardır kendilerine dayatılan sıfır sözleşmelerin sonucunda oluşan ücret kayıpları, ağır çalışma koşulları ve sosyal saldırılardan en çok etkilenen kesimler olmuştur.

Bu anlamıyla sendikanın Mayıs ayı başında en az yüzde 9 ücret artışları talebiyle yaptığı uyarı grevi ve eylem çağrısına en anlamlı yanıt yukarıda belirtilen işkollarında çalışan emekçilerden

gelmiştir. Almanya'nın NRW gibi işsizlik ve yoksulluğun en yoğun olduğu eyaletlerde yüzbinlerce çalışan coşkulu eylem ve direnişlerle tepkilerini ortaya koymuşlardır. İşsizliğin yüzde otuzlara dayandığı NRW'nin Gelsenkirchen ve Wuppertal şehirlerinde, hizmet sektöründe çalışan on binlerce emekçinin katılımı ile coşkulu eylemler gerçekleştirilmiştir. ver.di Sendikası'nın verilerine göre Almanya çapında yapılan eylemlere 500 binin üzerinde emekçinin katıldığı bildirilmektedir.

ver.di Sendikası'nın örgütlü olduğu en önemli işkollarından bir diğeri ise hastaneler ve sağlık çalışanlarıdır. Bu işkollarındaki son yirmi yıldır, özelleştirmeler ve buna bağlı olarak işten çıkarmalar sonucu sağlık hizmeti veren personel sayısı neredeyse üçte bir oranında azaltılmıştır. Özellikle pandemi koşulları altında kölece çalışmaya zorlanan ve son üç yıldır da toplu iş sözleşmelerinde ya sıfır ücret artışı ya da bir kereye mahsus ödemeler ile yüzbinlerce çalışan sefalet ücretlerine mahkûm edilmişlerdir. Bütün bunlar sağlık çalışanları içinde önemli bir tepkinin birikmesine neden olmuştur. Bu neden-

lerden dolayı TİS sürecinde en önemli tepkiler buralarda ortaya çıkmıştır. Öyle ki NRW eyaletindeki altı üniversite hastanesinde sendika tarafından yapılan oylamada yüzde 98,31 oranındaki evet oyu ile grev kararı alınarak direnişe başlanmıştır. Almanya'da çok ender rastlanan bu direniş dokuzuncu haftasını geride bırakmıştır. Bu altı hastanede toplam olarak 34 bin personel açığı bulunmaktadır. Ve bundan dolayı, her bir çalışana büyük bir kısmı ödenmeyen uzun mesailer dayatılarak iki kişinin yapması gereken işler yaptırılmaktadır. Sendikal bürokrasiyi ortak iradeleri ile dize getiren sağlık emekçilerinin direnişi, bu kez sermaye devleti tarafından "toplumun ortak çıkarlarına zarar veriyor" gerekçesi ile burjuva mahkemeleri devreye sokularak yasaklamak istenmektedir.

Kapitalist tekellerin saldırılarına bir diğer önemli bir direniş mevziisi ise 23 Haziran tarihinde Almanya'nın altı liman kentinde (Emden, Bremerhaven, Bremen, Brake, Wilhelmshaven ve Hamburg) 8 bin liman işçisi tarafından başlatılan grevlerdir. Liman işçileri in-

sanca yaşamaya yetecek ücret artışları, personel eksikliğinden dolayı zorla dayatılan mesailerin son bulması ve yeni işçilerin alınması talepleriyle direnişlerini sürdürüyorlar. Liman işçilerinin bu haklı direnişi Alman tekeli sermayesini can damarından vurmaktadır. Özellikle yedek parça tedarik zinciri halkalarında önemli bir yeri olan limanlardaki grevler, kapitalist tekellerin üretim sürecini ciddi anlamda sekteye uğratmaktadır. Liman işçilerinin üretimden gelen güçlerini kullanarak sürdürmekte oldukları bu direniş sermaye sınıfı tarafından özel bir hedef haline getirilmiştir.

Özellikle, satılık burjuva medyası kullanılarak işçilerin haklı talep ve direnişleri yalan haberlerle itibarsızlaştırılmaya, direnişlere karşı toplumsal tepki yaratılma çalışılmaktadır. Diğer bir taraftan ise Alman sermaye sınıfının örgütü olan BDA Başkanı Rainer Dulger tarafından liman işçilerinin grevlerini bastırabilmek için "olağanüstü hal" ilan edilmesi çağrısı yapılmaktadır. Dulger tarafından Der Spiegel dergisine verilen demeçte, "şirketlerin acilen malzemeye ihtiyaç duyduğu bir zamanda limanlardaki grevlerin işverenleri çok rahatsız ettiğini, savaş yasaları gereğince, olağanüstü hal ilan edilerek grevlerin bir an önce bitirilmesini" talep etmektedir.

Hizmet sektöründeki yüz binlerce çalışanın başlattığı grev-direniş dalgası, 4 milyon çalışanı ile Almanya'nın en önemli sanayisi olan metal-elektronik iş kollarındaki grev ve direnişlere devam etmektedir. Haziran ayının başında sektörde örgütlü olan İG Metal Sendikası'nın çağrısı ile direnişe başlayan metal işçilerinin TİS sürecindeki talepleri bir yıllığına olmak kaydıyla en az yüzde 8,2 ücret artışıdır. Tümüyle işçilerin ortak iradesi üzerinden ortaya çıkan bu talep sendika bürokratları tarafından TİS masalarında kirli oyunlar oynanarak satılmaktadır. 15 Haziran tarihinde Aşağı Saksonya, Bremen, Hessen ve Doğu Almanya'dan oluşan eyaletler için imzalanmış bulunan toplu sözleşme bunun ilk adımınıdır. İG Metall NRW temsilcisi Knut Giesler tarafından, imzalanan bu satış sözleşmesine göre, bu eyaletlerde çalışan 76.500 metal işçisinin ücretlerinde 18 ay için yüzde 6,5 oranında artarken, bir sefere mahsus olmak üzere çalışanlara 500, meslek öğrencilerine 200 Euro ödeme yapılacaktır.

Almanya'da farklı işkollarında çalışan 10 milyona yakın işçi ve emekçiyi kapsayacak olan TİS süreçleri bu yılın sonuna kadar devam edecektir. İşçi ve emekçilerin aylardır ortaya koydukları direnişlere rağmen sendika bürokratları sınıfın ortaya koyduğu ortak iradeyi hiçe sayarak ihanetlerini sürdürmektedirler. Bu durumun bir başka örnek ise, 580 bin çalışanı

kapsayan kimya ve ilaç sektöründe toplu iş sözleşmesi bir kereye mahsus olarak ödenecek olan 1400 Euro ücret artışı şartlarında kabul edilmiştir. Gelişmelerin gösterdiği gibi kapitalist tekeller ve sermaye devletinin hizmetindeki sendika bürokratları TİS süreçleri boyunca işçi ve emekçilere ihanet etmeye devam edecekler.

Sendika bürokratlarının yanı sıra kapitalist tekellerin hizmetindeki sermaye devleti her türlü olanağı kullanarak işçi direnişlerini bastırmaya, onları sefalet ücretlerine mahkum edebilmek için yoğun bir çaba sarf etmektedir. Bu amaçla başta kendi burjuva yasalarını bile çiğneyerek mahkemeler yoluyla grev ve direnişleri yasaklamaya çalışmaktadır. Burjuva partileri ise grev ve direnişlere karşı düşmanca bir tutum almaktadırlar. 20 Haziran'da Köln Belediye Meclisi toplantısında Köln Üniversitesi hastanesinde sürmekte olan greve ilişkin yapılan oylamada SPD, CDU, FDP ve Yeşiller Partisi grevin bitirilmesi için ortak karar aldılar. Özellikle Yeşiller belediye meclis üyesi ve bir veteriner olan Dr. Ralf Unna'nın toplantıda sarf ettiği sözleri utanç vericiydi. Unna'nın şu sözleri direnişten duyulan korkuyu dile getirmektedir: "Sağlık çalışanlarının grev başarısı, Köln şehrindeki diğer hastaneler üzerinde bir domino etkisi yaratacaktır, işte o zaman her şey kontrolden çıkabilir."

Kapitalist tekeller, sermaye devleti ve bütün varlığını bu sömürü düzenine borçlu olan sendika bürokratları, işçi sınıfına karşı açılmış olan bu savaşta, sınıf çıkarları gereği tam bir uyum içerisinde çalışmaktadırlar. Çünkü emperyalist saldırgan bir güç olan Alman sermaye devleti, dünyanın yeniden paylaşılması

kavgasında pastadan daha büyük paylar alabilmek için militarizme ve silahlanmaya devasa bütçeler ayırıyor. Yüz milyarlarca mal olan bu bütçe ise işçi ve emekçilerden kesilmek isteniyor. Bugün işçi sınıfına yönelik bütün saldırıların gerisinde bu tutum belirleyici bir rol oynamaktadır. İşçi sınıfının sırtına yüklenmek istenen bu borç yükü, bugün yaşadığımız sefaletin kaynağı olurken, aynı zamanda sonraki kuşakların da geleceğini ipotek altına almaktadır.

SINIF HAREKETİ VE ONU KUŞATAN SORUNLAR

Köklü tarihi bir geçmişe sahip olan Alman işçi sınıfı hareketi, bugün sendika bürokrasisi, sol liberaller ve burjuva partilerinin ağır bir kuşatması altındadır. Sendikalar, SPD gibi bütün bir tarihi ihanetlerle anılan bir partinin arka bahçesine dönüştürülmüştür. Bundan dolayıdır ki işçi sınıfının kazanımlarına yönelik bütün saldırılar SPD ve onun ortağı olan Yeşiller Partisi'nin iktidarları döneminde gerçekleştirilmektedir. Alman tekeli sermayesi dünyanın en güçlü sermaye sınıflarından birisidir. Bu gücüne dayanarak beslediği ve her anlamıyla donattığı sendika bürokratları işçi sınıfının mücadele sahnesine bir sınıf kimliği ile çıkması ve bu mücadeleler içinde politik bir kimlik kazanmasının önündeki en büyük engellerden birisidir.

Bu nedenlerden dolayıdır ki sermayenin saldırıları karşısında, sendika bürokratları işçi sınıfının politik ve sosyal istemlerini hiçbir zaman gündeme getirmezler. Oysa Almanya'daki işçi sınıfının sermaye sınıfına karşı en önemli mücadele araçlarından birisi olan grev hakkı kullanılamaz durumdadır. Almanya'da

genel grev yasaktır. İşkolları arasında dayanışma grevleri yasaktır. Politik grevler yasaktır ve yapılması durumunda devlete karşı suç işlemekten dolayı davalar açılabilir. Sendikaların izni olmadan yapılan bütün grevler yasadışı ilan edilir ve anında mahkemeler tarafından yasaklanır.

İşçi sınıfı kendisini boğan, kötürümleştiren bu gerici kuşatmayı ve yasaları parçalamadan mücadele sahnesine bir sınıf kimliği ile çıkamaz. Bu durum işçi sınıfına yönelik devrimci propaganda ve ajitasyon çalışmasının önemini ortaya koymaktadır. Ne yazık ki İkinci Enternasyonal'in oportünizmini aşamamış olan Alman solu ne böyle marksist bir programa ne de onun üzerinden şekillenen devrimci bir pratiğe sahip değildir. Kendisine yol gösterecek, ona önderlik edecek devrimci bir partinin yokluğu, Alman işçi sınıfını gerici kuşatmalar karşısında savunmasız bırakan en önemli nedenlerin başında gelmektedir. Sınıfa yönelik çalışmalarda, ufku ekonomizmin sınırlarını aşamayan bir çalışma, bırakın işçi sınıfını devrimcileştirmeyi, ona, en küçük kazanımlar uğruna bile mücadele yeteneğini kazandıramaz.

İşçi sınıfı direnişlerle, grevlerle ama asıl olarak da politik genel grevler yoluyla bir sınıf kimliği kazanır. Tarihsel deneyimlerle doğrulanmış olan bu olgu, işçi sınıfına yönelik çalışmanın ana hatlarını ortaya koymaktadır. Bugün Almanya'da devrimcilik iddiası taşıyan partilerin sınıfa yönelik çalışmalarında temel eksiklik budur. Küçük hesap ve korkularla sınıf çalışmasında ekonomizmi, reformizmi program edinenler, işçi sınıfını, hiçbir zaman devrimci bir sınıf olarak tarih sahnesine çıkartamazlar.

Kolombiya'da “Hakikat Komisyonu” Raporu

Kolombiya, dünyada en çok faili meçhul cinayet, tecavüz ve işkence gibi suçların işlendiği, uyuşturucu mafyasının ve paramiliter güçlerin/çetelerin, yolsuzlukların ve derin bir yoksulluğun hüküm sürdüğü bir ülke. Bu ülkede onlarca yıldır kanlı bir çatışma yaşanıyor. 50 küsur yıl boyunca Kolombiya halkı, paramiliterler gruplarla ordunun sergilediği vahşetin acısını yaşadı. Yüz binlerce insan öldürüldü, milyonlarca insan yerinden edildi. Kolombiya hükümeti ile gerilla örgütü FARC arasında “barış anlaşması” imzalanmasına rağmen devlet terörü ve cinayetler devam etti.

Kasım 2016'da imzalanan barış anlaşmasının ardından “Hakikat Komisyonu” kuruldu. Barış anlaşmasından altı yıl sonra, Hakikat Komisyonu iç savaş sırasında işlenen suçlarla ilgili nihai raporunu, 28 Haziran günü sundu. Yaklaşık 900 sayfalık raporda tecavüz, katliam ve işkence gibi vahşet tablosu anlatılıyor. Komisyon başkanı Francisco de Roux, raporun sunumunda, bunların “hepimiz için rahatsız edici gerçekler” olduğunu açıkladı. “Ölüme ve adam kaçırmaya alıştık. Ama sorumluluğunuzu kabul ettiğinizde, sorunun bir parçası olmaktan, çözümün bir parçası olmaya gidiyorsunuz” dedi.

“Kurbanları duyunca şok olduk, savaş götürülen binlerce çocuk, kaybedilen kurbanlar, toplu mezarlar, istismara uğrayan ve aşağılanan binlerce kadın, katledilen çiftçiler” açıklamasında bulundu.

Kolombiya'da 1958'den 2016'ya kadar uzanan sürece ilişkin şimdiki kadarki en kapsamlı olan rapor, 28.562 kişinin ifadelerine, yapılan on binlerce görüşmeye ve ‘sivil toplum kuruluşları’, kamu ve özel şirketler ile mağdur kuruluşlarından gelen 1.203 rapora dayanmaktadır. On bölümde oluşan rapor, katliamları, gözaltında kaybetmeleri, yargısız infazları, adam kaçırmaları, gaspları, işkenceyi, cinsel saldırıları, çocukların askere alınmasını ve diğer insan hakları ihlallerini belgeliyor. Çatışmanın bir sonucu olarak ölü sayısının 450 bin olduğu tahmin ediliyor. Bu daha önce tahmin edilenlerin neredeyse iki katı! De Roux'a göre, bildirilmeyen vakaların sayısı daha da yüksek.

ABD, İŞLENEN TÜM SUÇLARIN SORUMLULUĞUNU TAŞIYOR!

Latin Amerika'da yaşanan gerilla he-

reketlerine ve sosyal-toplumsal mücadelelere karşı sayısız faşist askeri darbenin baş destekleyicisi ABD'dir. Kolombiya'da da gerici rejimleri destekleyen, gerilla hareketine karşı orduyu, polis gücünü ve paramiliter grupları eğitip seferber eden ABD'dir. Aynı zamanda ülkeyi Venazuella'ya karşı paramiliter bir üs olarak kullanan ABD, Kolombiya'da işlenen katliamların, faili meçhullerin, işkence ve tecavüzlerin sorumlusudur. Kolombiya ordusu ile uyuşturucu kartelleri el ele vererek devrimci ve gerilla avı sürdürürken arkalarında hep ABD vardı.

Raporda incelenen konular arasında, Kolombiya ordusunu finanse eden ve eğiten ABD hükümetinin rolü bunu ayrıca kanıtıyor. Hakikat Raporu, ABD Ulusal Güvenlik Arşivi tarafından toplanan ve derlenen binlerce gizliliği kaldırılmış belgeye dayanmaktadır. Belgeler, ilgili ABD hükümet kurumlarının Kolombiya ordusu tarafından işlenen suçlardan on yıllardır haberdar olduğunu ortaya koyuyor. 1988 tarihli bir rapor ise, “şüpheli solcular ve komünistlerin” öldürülmesinin, Kolombiya ordusu ile uyuşturucu karteli üyelerinin “ortak çabasının” sonucu ger-

çekleştiğini ortaya koyuyor.

2003 tarihli bir başka belge, savaşın en kötü bölümlerinden birine, sözde “Falsos Positivos” skandalına işaret ediyor. Orduda üst düzey yetkililerin askerlere “öldürdükleri veya kaçırdıkları militan sayısını ikiye katlamaları” talimatı verilmişti. Bu talimat birçoklarına Kolombiya eski Devlet Başkanı Alvaro Uribe Velez döneminde ordunun binlerce sivil yoksul genci öldürüp daha sonra yetkililere “gerilla oldukları için öldürüldüklerini” söylediği dönemi hatırlattı. Kolombiya silahlı kuvvetlerinin bu skandalı “falsos positivos” (yanlış pozitifler) olarak biliniyor. Kolombiya ordusu, Álvaro Uribe'nin başkanlığı sırasında binlerce sivil öldürmüş ve onları gerilla olarak göstermişti. Pentagon'un üst düzey özel hareket temsilcisinden dönemin Savunma Bakanı Donald Rumsfeld'e Temmuz 2003'te gönderilen bir mesaj, Uribe'nin göreve gelmesinden bu yana gerilla ölümlerinde önemli bir artış olduğunu ve bunu kutladığını bildirdi. Bu da yerli halkın, insan hakları aktivistlerinin ve gerillalarının öldürülmesinde ABD'nin sorumluluğuna işaret ediyor.

Komisyon, daha fazla denetim ve hesap verebilirlik anlamında ülkenin silahlı kuvvetlerinde kapsamlı bir reform yapılmasını ve askeri ve özel kuruluşlar arasındaki ticari ortaklıkların ortadan kaldırılmasını talep ediyor. Yanı sıra hükümeti FARC ile barış anlaşmasını tutarlı bir şekilde uygulamaya çağırıyor. FARC'ın yanı sıra diğer gerilla gruplarının ve suç örgütlerinin silah bırakmalarını da talep ediyor. Hakikat Komisyonu, 7 Ağustos'ta göreve başlayacak olan eski gerilla başkan Gustavo Petro'ya bir dizi tavsiyede bulunuyor.

Raporun yayınlandığı törene, Gustavo Petro'nun yanı sıra başkan yardımcısı Francia Márquez de katıldı. Petro, konuşmasında “Bu tavsiyeler Kolombiya tarihine geçecek” belirlemesinde bulundu ve “bizi şiddete sürükleyen intikam döngüsünü kırmalıyız” dedi. Bunun da “diyalog, anlaşma, bir arada yaşama ve uzlaşma”dan geçtiğini belirtti. BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachet ise, bir video mesajında, “Hakikat Komisyonu çatışmanın nedenlerine ışık tuttu ve acı gerçeğini ortaya çıkardı” açıklamasında bulundu.

İsviçre-Lugano'da Ukrayna Konferansı

Emperyalist ülkeler bir hafta içinde AB, G7 ve NATO olmak üzere art arda üç zirve düzenlemişlerdi. Üç zirvede çıkan ortak sonucu NATO, „Rusya, müttefiklerin güvenliğine ve Avrupa-Atlantik bölgesinde barış ve istikrara yönelik en büyük ve en acil tehdittir“ diye özetlemişti. Yani sıra Ukrayna'ya silah başta olmak üzere her türlü yardım sözü vermişlerdi.

Üç zirvenin ardında gerçekleşen Lugano Konferansı ise, Ukrayna'nın yeniden inşası için finansal desteği tartışacak. İsviçre'nin Lugano kentinde, uluslararası kuruluşlar ve Avrupa Yatırım Bankası (EIB) ve Dünya Bankası gibi finans kuruluşlarının yanı sıra yaklaşık 40'a yakın ülkeden temsilci, 4 Temmuz günü Ukrayna'nın yeniden inşası ile ilgili görüşmelere başladı. İki gün sürecek olan yeniden yapılanma konferansı, Ukrayna için bir tür Marshall Planı taslağı hazırlamayı amaçlıyor.

Emperyalist politikaların uygulayıcısı ve basit piyonu olan Ukrayna Devlet Başkanı Zelensky, uluslararası toplumu ülkesinin yeniden inşasını desteklemeye çağırdı. Yaptığı video konuşmasında, “Rus saldırganlık savaşı tarafından yok edilen ülkesini” yeniden inşa etmenin “tüm demokratik dünyanın ortak görevi” olduğunu söyledi. Ülkesini desteklemenin “dünya barışına en önemli katkı” olduğu yüzüzlüğünü gösterdi. Ukrayna Başbakanı Schmyhal ise, Rus devleti ve oligarkların şu anda dünya çapında donmuş olan varlıklarının 300 ila 500 Milyar ABD doları civarında olduğu ve yeniden inşa için bunun kullanılması çağrısında bulundu.

Konferans katılımcıları, ikinci Dünya Savaşı'ndan sonra Avrupa'nın yeniden inşasına yardımcı olan Marshall Planı'na dayalı bir strateji üzerine tartışıyorlar. Ukrayna'nın yeniden inşasının yüz milyarlarca euroya mal olması bekleniyor, Ukrayna hükümeti 720 Milyar Euro ihtiyaç duyulacağını tahmin ediyor. İsviçreli konferans görevlisi Simon Pidoux önce-

den, toplantının yaklaşan görevler için bir “pusula” işlevi görmesi gerektiğini söyledi. Ukrayna'nın yeniden inşasının “onlar olmasa da yıllar alacağını” belirtti.

Avrupa Birliği yardım sözü verdi. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, AB'nin bir yeniden yapılanma platformu kuracağını söyledi. Bu, yatırım ihtiyacı belirlemeye, önlemleri koordine etmeye ve kaynakları yönlendirmeye hizmet edecektir. Von der Leyen, “Savaşın başlangıcından bu yana, Avrupa Birliği yaklaşık 6,2 milyar avroluk mali destek seferber etti” dedi:

“Ve daha fazlası var. Orta ve uzun vadeli yeniden yapılanmada kilit rol oynayacağız” açıklamasında bulundu.

Konferansda yolsuzluk sorunu da önemli bir tartışma konusu olacak. Zira Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün “Yolsuzluk Algıları Endeksi”nde Ukrayna 180 ülke arasında 122. sırada yer alıyor. Dolayısıyla Avrupa Birliği, boğazına kadar yolsuzluklar çukuruna batan Ukrayna yöneticilerini yolsuzlukla mücadeleyi hızlandırmaya zorluyor. Bakan Schulze, “Elbette yapı, paranın gitmesi gereken yere gideceği şekilde kurulmalı” diyerek Ukrayna'nın hırsız yöneticilerine güvenmediğini ifade etmiş oldu. Bunun için de, yardımların koordine edilebileceği ve doğru kanallara yönlendirilebileceği uluslararası bir platform oluşturulacak.

İNGİLTERE'DE 2023 KONFERANSI

Ukrayna'nın yeniden inşası konferansına 2023'te de savaş kıskırtıcısı olan İngiltere ev sahipliği yapacak. İngiltere Dışişleri Bakanı Liz Truss, “Savaş sırasında Ukrayna'nın desteklenmesinde öncü bir rol oynadık ve Ukrayna hükümetinin yeniden yapılanma ve kalkınma planını desteklemede öncü bir rol oynamaya devam edeceğiz” dedi. Ukrayna'nın yeniden inşasının, “demokrasinin otokrasi üzerindeki gücünün bir sembolü olacak” yalanını dile getirdi.

Sri Lanka'da halk sarayı bastı

Sri Lanka'da Nisan ayından bu yana üç genel grev yapıldı (8 Nisan, 6 Mayıs ve 10 Mayıs). Ayaklanma boyutuna varan kitlesel eylemler ise günden güne daha kitlesel daha militan bir nitelik kazandı. Toplumun en dinamik kesimlerini oluşturan işçiler, gençler ve tarım emekçileri neredeyse sokakları mesken tuttular. Zira bu sürede ne temel sorunların çözümü yönünde bir adım atıldı ne kitlelerin talepleri karşılandı.

Rejim bir süre önce -devlet başkanının kardeş olan- başbakanı feda etmiş, ancak icraatlarında kayda bir değişiklik yapmamıştı. Yolsuzluğa batmış dikta yönetimin uyguladığı neoliberal politikalar ülkeyi adım adım kaosa sürüklemiş, iki hafta önce rejim iflas ettiğini resmen ilan etmişti. O zamandan beri acil haller dışında petrol satışı durduruldu. Zira rejim petrol ithal edemez duruma düştü. Elektrik kesintileri, akar-yakıt yokluğu, artan enflasyon, gıda maddelerine erişim imkanlarının daralması gibi sorunlar kitleleri 'sürekli isyan halinde' tutmaya başladı.

Sarayında sefahat sürmeye devam eden Devlet Başkanı Gotabaya Rajapaksa 'kurtarma paketi' için IMF ile görüşmeler yapmak ve halkın isyanını bastırabilmek için sıkıyönetim ilan etmek dışında bir şey yapmadı. 9 Temmuz günü için sokağa çıkma yasağına rağmen protesto eylemlerine devam kararı alınmış, sabah saatlerinde halk hükümet binası ile Gotabaya'nın sarayına baskın düzenleyerek fiilen rejimi çöküşün eşğine sürüklemiştir.

Açlığa mahkum ettiği kitlelerin öfkesinden korkan dikta rejimin başı, canını kurtarma telaşına düşerek ortadan kayboldu. Hükümet yetkilileri Rajapaksa'nın nerede olduğunu bilmediklerini iddia ederken, bazı kaynaklar Amerika'dan satın alınmış bir savaş gemisiyle ülkeyi terk ettiğini açıkladılar.

Ülke çapında sokağa çıkma yasağı ilan edilmiş ve hükümet, protestolar sırasında kamu malına veya başkalarına zarar veren herkese ateş açılması talimatı vermişti. Ancak ne bu tehditler ne sokağa çıkma yasakları kitleleri durduramadı. Kitlelerin isyanı, kokuşmuş rejimin başındaki diktatör bozuntusunun kaçmasıyla sonuçlanmıştır.

Çöküş aşamasına gelen rejim, Gotabaya Rajapaksa'nın kaçışıyla ömrünü doldurmuş görünüyor. 'Tek adam ve ailesinin rejimi' diye anılan Rajapaksa yönetimi miadını doldururken, ülkeyi de enkaza çevirmiş durumda. Muhalefet partileri daha önce de krizden çıkış için 'geçici hükümet' kurulmasını talep ediyordu. Görüldüğü kadarıyla muhalefet 'geçici hükümet' kurmaya muvaffak olacak. Ancak bu hükümetin enkaza dönüştürülmüş ekonomiyi nasıl toparlayacağı henüz belli değil. IMF ile anlaşma görüşmelerine devam mı edecek, yoksa sarayını terk edip kaçan Rajapaksa başka olmak üzere halkı soyup zenginleşenlerin mülklerine mi el konacak? Bu durumun önümüzdeki günlerde netleşmeye başlaması bekleniyor.

Norveç hükümeti enerji işçilerinin grevini yasakladı

İskandinav ülkeleri 'burjuva demokrasisi'nin 'seçkin' temsilcileri olarak kabul edilir. Ancak sınıflar arası mücadele söz konusu olduğunda durum değişebiliyor. Zira bu ülkelerdeki hükümetler de büyük tekellden gelen talep veya direktifleri yerine getirmek için, kağıt üzerindeki demokratik hakları çiğnemekte bir sakınca görmüyorlar.

Norveç hükümetinin, enerji işçilerinin 6 Temmuz günü başlattıkları greve müdahale edip yasaklaması, 'İskandinav Demokrasisi' ile iftihar eden burjuva hükümetlerin enerji tekellerinin hizmetinde olduğunu somut olarak gözler önüne sermiştir.

Üç açık deniz sahasında grev kararının alınmasından sonra doğalgaz fiyatları yükselmiş, Norveç petrol ve gaz lobisi, grevi engellemesi için hükümete çağrı yapmıştı. Sendika, ücret artışı konusunda anlaşma sağlanamadığı için grev kararı almıştı. Enerji tekelleri işçilerin taleplerini karşılamak yerine, hükümete 'grevleri engelle' talimatı vermeyi tercih ettiler. Bu tekel, işçilerin ücret artışı taleplerini kolayca karşılayabilirlerdi. Belli ki enerji işçilerinin grev silahını kullanarak hak kazanıp 'kötü örnek' olmasını engelleme telaşına düşmüşler.

Grevin yasaklanması üzerine, "Hükümetin durumun ciddiyetini anladığını ve Norveç'in Avrupa'ya güvenilir ve istikrarlı bir doğalgaz tedarikçisi olarak itibarını korumak için harekete geçtiğini görmekten memnunuz" açıklaması yapan enerji tekel, rahat bir soluk almış görünüyorlar.

Halk TV'de yer alan habere göre, Norveç Çalışma Bakanı Marte Mjøs Persen, yaptığı açıklamada, "Anlaşmazlık,

tüm Avrupa için bu kadar büyük sosyal sonuçlara yol açabiliyorken, buna müdahale etmekten başka seçeneğim yok" dedi.

Grevi yasaklayan bakan müdahaleyi enerji tekelinden yana işçi sınıfına karşı yapmıştır. Bu şaşırtıcı değil. O, temsil ettiği sınıfa hizmet etmiştir. Buna göre tekelin çıkarları söz konusu olduğunda, 'İskandinav Demokrasisi' anında rafa kaldırılabilir.

Sendikal bürokrasinin utanç verici bir şekilde karara uyması, işçilerin ise fiili/meşru bir grevi örgütleyememesi, enerji tekelinin işini kolaylaştırmış görünüyor.

ABD-NATO tarafından kışkırtılan, Rusya tarafından başlatılan Ukrayna savaşı, Batı Avrupa ülkelerindeki iktidarların demokratik hakları anında ayaklar altına alabileceğini gözler sermişti. Rus medyasını yasaklayan AB şefleri, 'basın özgürlüğü' konusunda Putin yönetiminin gerisinde olduklarını gösterdiler. Ukrayna'daki Neonazi güçleri desteklemeleri, AB genelinde Ruslar ve Rusya karşıtı ırkçı-şoven histerinin yayılması için çaba harcamaları, medyayı emperyalist savaşın borazanı olarak kullanmaları, burjuva hükümetlerin 'demokratik değerlere sahip çıkma' konusundaki sahtekarlıklarını deşifre etmiştir. Norveç yönetiminin grev yasağı ise, kritik bir mesele olduğunda İskandinav hükümetlerinin de 'demokratlığı' bir kenara atabileceklerini göstermiştir. Bu olay, demokratik hakları kazanmanın olduğu gibi, kullanmanın da bir mücadele sorunu olduğunu bir kez daha göstermiştir.

Paris havalimanlarında grev

Ağır çalışma koşullarına, düşük ücretlere, güvencesizliğe, belirli prim ve ikramiyelerin kaldırılmasına, yüksek enflasyonla eriyen ücretler için insanca yaşamaya yetecek ücret talebiyle 9 Haziran'da ilk eylemlerini gerçekleştiren bir bölüm havalimanı çalışanın taleplerin karşılıksız kalmasının ardından 30 Haziran-2 Temmuz arası günlerde yenden üç günlük grev gerçekleştirdi.

30 Haziran günü Roissy Charles de Gaulle Havalimanı'ndan itfaiye çalışanlarının greve gitmesiyle başlayan eylemlere, değişik işkollarda çalışan liman işçileri ve taşeron işçilerin de katılmasıyla iniş ve kalkışlarda yüzlerce uçuşun iptal edildiği açıklandı. Bagaj ayırım bölümü personelinin de greve katılmasıyla 20 bin bagajın havalimanında bloke olduğu ya da başka destinasyonlara

gittiği, yolcuların yaklaşık yarısının bagajları olmadan havalimanından ayrıldıkları açıklandı.

Havalimanı çalışanları, enflasyonu telafi etmek için 1 Ocak'tan itibaren geriye dönük olarak %6'lık bir yeniden değerlendirme talep ediyor. Yönetim ise 1 Temmuz'dan geçerli olmak üzere yüzde 4 önerdiği belirtiliyor.

Groupe ADP'nin (Paris Havalimanı İşletmeleri) CGT Genel Sekreteri Daniel Bertone, AFP'ye yaptığı açıklamada, "ADP yönetimi diyalogu kestiği için yeni müzakerelerin açılmasını istiyoruz" derken, okul tatillerinin başladığı hafta sonu için 8 Temmuz sabahı 05.00'ten 10 Temmuz Pazar akşamı gece yarısına kadar yeni bir grev kararı aldıklarını açıkladı.

KIZIL BAYRAK / PARIS

Oberhausen'da "Sol Merkez"e bombalı saldırı

4 Temmuz günü gece saatlerinde Alman Sol Parti'nin (Die Linke) Oberhausen'daki bürosuna bombalı saldırı düzenlendi. Gece saat 03.30 sıralarında büroya ciddi hasar veren ve komşu dükkanlar da dahil camları paramparça eden güçlü bir patlama oldu. Saldırıda insanlar yaralanmadı.

Neo-Nazi çevrelerin partiye karşı tekrarlanan tehditlerinden sonra, bu saldırının arkasında çok büyük olasılıkla faşist Neonazi güçlerin olduğu vurgulanıyor. Saldırı, Oberhausen'daki siyasi amaçlı saldırıların yeni bir düzeye vardığını gösteriyor. Polis raporlarına göre, 3 Temmuz akşamı Mönchengladbach kentinde bir araca faşistler tarafından başka bir saldırı girişiminde daha bulu-

nuldu. Toplumun giderek artan kutuplaşması ve medyanın ve politikacıların aktif suç ortaklığı nedeniyle bu tür saldırıların ve gözdağının yakın gelecekte de artacağı varsayılıyor.

Die Linke Oberhausen'da faşist teröre karşı çeşitli eylemler gerçekleştireceğini dile getirdi. İlk protesto mitingi, 5 Temmuz günü saat 18.00'de Friedensplatz alanında gerçekleşti. Yaklaşık 300 kişi mitinge katıldı ve dayanışmada bulundu. Polisin bombalı saldırıyla ilgili soruşturmaları halen devam ediyor. Ancak geçmişte olduğu gibi devletin faşist teröre karşı tutarlı bir mücadele yürütmesi beklenmiyor.

KIZIL BAYRAK / DÜSSELDORF

Savaş kışkırtıcısı Johnson'un hezimet...

İngiltere Başbakanı Boris Johnson, son dönem burjuva politikacıların 'tipik' temsilcilerinden biriydi. Trump'tan Erdoğan'a, Bolsanaro'dan Urban'a ve başkalarına uzanan bir tipolojidir söz konusu olan. Bunların özelliği saldırgan, gerici, ırkçı, yabancı düşmanı, cinsiyetçi olmaları ve her ilerici-devrimci değere keskin bir düşmanlık göstermeleridir.

Johnson'un kendine özgü en rezil özelliği, emperyalist savaş kışkırtıcılığı konusunda Joe Biden'i bile geride bırakan bir gözü dönmüşlük sergilemesidir. Ukrayna savaşının baş kışkırtıcılarından olduğu gibi, savaşın bitme ihtimaline bile tahammül edemeyen bir histeri içinde olduğunu bilinmektedir.

Macron, Scholz, Draghi üçlünün Rusya ile savaşın bitirilmesi arayışı içinde olmaları ve bunun için Ukrayna'yı ziyaret etmeleri, Johnson'u diken üstünde bırakmıştı. Ukrayna Cumhurbaşkanı Volodimir Zelenski ile görüşen üçlü, Rusya ile anlaşmanın yolunun aranması yönünde bir eğilim sergilemişti. Bundan dolayı üçlü Kiev'i terk ettiği anda oraya damlayan Johnson, "Rusya'ya karşı savaşa devam edin. Biz size istediğiniz silahları vereceğiz. Ukrayna ordusunu eğiteceğiz. Rusya'ya karşı savaşı siz kazanmalısınız" türünden mesajlar vererek, savaşa benzin döktü.

Johnson'un pervasızlığı, Corona pandemisi karşısında aldığı tutumda da görüldü. Virüs ortalığı kasıp kavururken adam pişkin pişkin açıklamalar yapıyordu. Bilim insanlarını, hekimleri alaya alıyor, ölenleri umursamıyordu. Ancak binlerce insanın ölümünden sonra bazı önlemler almak için harekete geçmişti.

Bu gerici başbakanın son icraatlarından biri ise, İngiltere'ye gelen mültecileri Ruanda'da kurulan bir kampa geri gönderme konusunda karar alması oldu. Bu karar kaba ırkçılığın yansıması olduğu gibi, göçmenlerin tüm haklarının pervasızca ayaklar altına alınması anlamına da geliyordu. Tayyip Erdoğan'la yakın 'ahbap' olan Johnson, Madrid'de yapılan son NATO toplantısında AKP şefine "çok güzelsin" diyerek lümpen bir karakter olduğunu da göstermişti. Tayyip Erdoğan'ın aynı şekilde yanıt vermesi ise, kendi aralarındaki 'ahbaplığın' ne kadar 'derin' olduğunu gösterdi.

Johnson'un istifası hem muhalefetin hem partisi içindeki muhaliflerinin basıncı altında gerçekleşti. Ancak Johnson karşıtı burjuva muhalefetin gelişmesinde işçi sınıfı ve kitle hareketinin güçlenme eğilimine girmesinin de büyük bir payı olduğu göz ardı edilemez.

Bu savaş kışkırtıcısı 7 Temmuz'da Muhafazakar Parti Genel Başkanlığı'ndan istifa etmek zorunda kaldı. Aylardan beri bu yöndeki talepleri göz ardı eden Johnson, bazı bakanların peş peşe istifa etmesi üzerine geri adım atmakla yüz yüze kaldı. Parti başkanlığından istifa etmesi gerçekte başbakanlıktan da istifa etmesi anlamına geliyor. Eğer kendisi istifa etmezse parti yeni bir genel başkan seçince görevi ona devretmek zorunda kalacak. Bu yönüyle Johnson'un siyasi kariyerinin 'çizildiğini' söylemek mümkün. Tekrar o makama gelme şansı neredeyse imkansız görünüyor.

Johnson, izlediği politikalar ve sergilediği rezil tutumlarla bütünleşmiş bir kişilik olmakla birlikte o, esas olarak İngiliz emperyalizminin siyasi temsilcisidir. Yani icraatları İngiliz sermayesinin önemli bir kesimi tarafından destekleniyordu. Bu bağlamda Johnson'un hezimet, emperyalist saldırganlık ve savaşa odaklanan politikaların arkasındaki sermaye cephe-

sinin de hezimetidir.

Johnson'un yerine getirilecek kişi farklı olur mu? Bu belli değil, ancak saldırgan emperyalist politikanın Johnson şahsında hezimete uğradığı kesindir. Elbette emperyalist rejim bundan hemen vazgeçemeyebilir. Yine aynı pervasızlıkta bir savaş kışkırtıcılığının devam etmesi durumunda ise, buna karşı bir toplumsal muhalefetin gelişme ihtimali eskisine göre daha yüksektir.

Johnson'un istifası hem muhalefetin hem partisi içindeki muhaliflerinin basıncı altında gerçekleşti. Ancak Johnson karşıtı burjuva muhalefetin gelişmesinde işçi sınıfı ve kitle hareketinin güçlenme eğilimine girmesinin de büyük bir payı olduğu göz ardı edilemez. Enflasyon yükselirken, reel ücretler düşüyor, milyonlarca insanın sağlıklı gıdaya ulaşması bile giderek zorlaşıyor. Bu bağlamda savaşa ve militarizme karşı gelişen tepkiler de artıyor. Son günlerde gerçekleştirilen

grev ve gösteriler, İngiltere'de daha güçlü daha kitlesel bir hareketin gelişebileceğine işaret ediyor. Bu ise, Johnson gibi bir figürün sistem için kullanışlı olma şansını ortadan kaldırmış görünüyor. Kendi partisindeki muhalefetin güçlenmesi ve bakanların istifa etmesi, Muhafazakar Parti içindeki tedirginliğin de arttığına işaret ediyor.

Seçimler gerçekleştirilene kadar Muhafazakar Parti hükümeti işbaşında kalacak. Ancak görünen o ki, saldırganlık ve savaş politikası aynı şekilde uygulanmaya devam ederse Muhafazakar Parti de Johnson gibi hezimete uğrayacak. Bundan da önemlisi, aynı politikanın devam ettirilmesi durumunda sınıf ve kitle hareketinin de gelişip güçlenmesi sürpriz olmayacaktır. Görünen o ki, önümüzdeki süreçte gerici muhafazakarlar, saldırganlık ve savaş politikasında ısrar ile sınıf ve kitle hareketinin gelişmesinden duydukları korku arasında sıkışıp kalacaklar.

Paran kadar sağlık!

Sağlıkta şiddetin son örneği Konya'da Dr. Ekrem Karakaya'nın öldürülmesi oldu. Sağlıkta şiddet, saldıranlara caydırıcı cezalar vermekle engellenemez. Elbette saldıranların cezasızlıkla ödüllendirilmeyip, caydırıcı cezalar alması sağlıkta şiddeti nispeten azaltır ama engellemez. Türk Tabipleri Birliği (TTB), bu konuda şubat ayında yasal mevzuata ilişkin talepleri şöyle sıraladı:

*Türk Tabipleri Birliği'nin kanun teklifi ile birlikte bugüne kadar 3359 Sayılı Yasanın Ek-12. Maddesi ile yapılan düzenlemelerin temel ceza mevzuatında olması gereken yerlere alınması,

* Konut dokunulmazlığını ihlal suçu düzenleyen Türk Ceza Kanunu'nun 116/2. maddesine "işyeri" ibaresinden sonra gelmek üzere "tüm sağlık tesisleri" ibaresinin eklenmesi,

* Mağdur sağlık çalışanının faile hizmet sunmayacağına açıkça kanunda düzenlenmesi,

* Suçun önlenmesine yönelik kolluk faaliyetleri kapsamında şiddet vaka haritası ile fail profil çalışmalarının yapılması,

* Darp ve cebirle işlenenler dışındaki suçlarda alternatif yaptırımların yaygınlaştırılarak failerin olayın meydana geldiği sağlık tesisi dışındaki bir yerde süreli görevlendirilmesi,

* Şiddet mağdurlarına adli yardım kapsamında barolardan vekil görevlendirilerek tüm işlemlerin avukat eşliğinde yapılmasının sağlanması,

* Adli Sicil İstatistik Genel Müdürlüğü'nün yıllık raporlarına "sağlık çalışanlarına yönelik suçlar" başlığı eklenmesi,

*Sağlık Bakanlığı'nın beyaz kod raporlarını yıllık olarak başvuru gerekmesizin açıklayarak hukuki yardım sonuçlarıyla birlikte açıklaması."

TTB SAĞLIK SİSTEMİNİN İNSANA UYGUN HALE GETİRİLMESİNİ İSTİYOR

TTB saldırganlara caydırıcı cezalar verilmesiyle sağlıkta şiddetin engelleneyeceğini ifade etmedi. Cezasızlık şiddeti sadece arttırıyor. TTB, mart ayında sağlıkta şiddete karşı acilen yapılması gerekenleri sıralarken sadece yasal mevzuatı bir maddeyle sınırlıyor. İnsana uygun bir sağlık sistemi için şu talepleri ifade etti:

*Türk Tabipleri Birliği'nin sağlıkta şiddet hakkındaki mevzuat ve uygulamayla ilgili önerileri gerçekleştirilmeli,

* Sağlık kurumlarındaki çalışma ortamı ve koşulları, sağlıkta şiddetten korunabilmemiz için yeniden düzenlenmeli,

* Muayene randevuları, her hastaya yeterli süre ayrılacak şekilde olmalı,

* Birinci basamak sağlık hizmetleri güçlendirilerek, acil servislerin sadece acil hastalara bakacağı bir sağlık hizmeti planlanması yapılmalıdır."

Başta TTB olmak üzere sağlık meslek örgütlerinin "5 dakikada muayene olmaz" vurgusuyla yaptıkları eylemler bu taleplerden kopuk değil. AKP iktidarı reislerinden tüm bakanlarına kadar sağlıkta ilerleme konusunda ultra yalanları sürekli olarak topluma yayıyorlar. Parası olan için söylenenler yalan değil, gerçek! Parası olmayan için sosyal güvence de yoksa, ağrı kesici bile alamaz. Bu koşullarda 5 dakika muayene ile hastaya bakılması ve bir teşhis konulması imkansızdır.

PARAN KADAR SAĞLIK SİSTEMİ ŞİDDETİN ÜREDİĞİ BİR BATAKLIK!

Devlet hastanelerinde sadece sağlık emekçilerine saldırılmıyor. Hastalar ve hasta yakınları birbirine de saldırıyor. Ağrı çekerken ya da yakını ağrı çekiyorken saatlerce beklemek en sakın insanın bile sınırlarını gerebilir. Sırada beklerken bir kişi kazara önüne geçse en azından sözlü şiddet maruz kalabilir.

Sosyal güvencesi ve parası olmayan biri diş çektirmek için bile günlerce sonrasına randevu alırken, sağlıkta söylenen ultra yalanlar bile tek başına sınırları germeye yetebiliyor.

Öte yandan her gün onlarca hastaya beşer dakikada muayene etmeye çalışmak hekimi bant sisteminde çalışan bir işçiye dönüştürmektir. Bu koşullarda hekimin insana, işine ve kendine yabancılaşması kaçınılmaz olacaktır. Ayrıca hasta ve yakınlarıyla birebir muhatap olmak zorunda kalan burjuva politikacılar değil sağlık çalışanlarıdır.

Paran kadar sağlık sistemi, parası olmayanlara ölümü reva görürken, hastayla birebir muhatap olan sağlık çalışanı için şiddetin ürettiği bir bataklık durumundadır. Bataklık hem sağlık çalışanlarına hem de hasta olanlara zarar veriyor.

Kuşkusuz nihai çözüm paranın değil insanın esas alınmasıdır.

H. ORTAKÇI

AKP iktidarı lüks ve şatafatta sınır tanımıyor!

20 yıldan beri ülke zenginliklerini talan eden AKP şefleri, servete doymadıkları gibi lüks ve şatafatta da sınır tanımıyorlar. Ülke ekonomisinin iflasın eşiğinde olması, milyonların geçinme derdinde olması, emekçi çocuklarının sağlıklı beslenme imkanından bile yoksun olması zerre kadar umurlarında

değil. AKP'liler araç konvoylarıyla dolaşıyor, koruma ordularıyla geziyor, şehir dışına çıktıklarında ise özel uçaklar ya da helikopterlerle yolculuk yapıyorlar.

Bunun son örneği, AKP Genel Başkan Vekili Binali Yıldırım'ın Bursa'ya cumhurbaşkanlığı helikopteriyle gitmesi oldu. Elbette bunu halktan gizleyerek

yapıyordu. Ancak pilotun rahatsızlanmasından dolayı bu AKP şefinin lükse, şatafata düşkünlüğü açığa çıktı. Rahatsızlanan pilot Bilecik'e zorunlu iniş yapınca, Binali Yıldırım suçüstü yakalandı. Bu bir suç, zira sefalete mahkum ettikleri halktan "vergi" adı altında topladıkları parayı pervasızca harcamakta sakınca

görmüyorlar.

Binali Yıldırım'ın cumhurbaşkanı helikopteriyle gezmesi, tipik bir AKP şefi tavrıdır. AKP'lilerin lükse, şatafata düşkünlükleri öyle bir noktaya gelmiş ki, göstermelik de olsa, temsil etme iddiasında oldukları 'milletin' perişanlığını kale almıyorlar.

TPI'da işten atma saldırısı

İzmir'de TPI Composite Menemen ve Çiğli fabrikasında çalışan işçiler, beledikleri ücret artışı karşılınmayınca 6 Haziran'da 1 saat erken paydos ederek eylem yaptı. Üç gün süren eylemler sonunda Cuma günü TPI'da işten atma saldırısı devreye sokuldu. 50'ye yakın işçi işten atılırken işçiler eylemlerin süreceğini söyledi.

TPI Menemen ve Sasalı fabrikalarının işçiler düşük zam dayatmasına karşı üretim durdurarak eyleme geçti. Asgari ücrete yapılan zammın ardından 6 Haziran'da TPI'de %5 zam yapılmasıyla işçiler bir saat erken paydos yaptı ve 16/24 vardiyasında çalışan işçilerle buluştu. Onlar da üretim yapmayı dışarıda bekleyişe geçti. 08/16 vardiyası evine gitmeyip eyleme devam etti. Gece vardiyası 24/08'de çalışan işçiler bekleyip bütün fabrika eylemde olmaya devam edeceklerini duyurdular.

Ayrıca beyaz yaka çalışanlara Ocak ayından itibaren %65 zam verilirken buna karşın işçilerin ham maaşının asgari ücret seviyesinde olması tepki çe-

kiyor.

7 Haziran ve 8 Haziran'da eylemler devam ederken fabrika yönetiminin işçileri köşelerde toplayarak şunları söyledi ifade edildi:

"13.00'a kadar içeri girin, bayramda mesaiye gelip 3-4 bin liradan olmayın. Bu iki günle ilgili de bir şey yapılmayacak, yoksa 13.00'den sonra tutanak tutup işten atılacaksınız."

Sefalet zammını kabul etmeyen işçiler ihtarlarla, sözlü tehditlerle eylemi bitirmesi için baskı yapan sermayeye boyun eğmedi ve iş başı yapmadı. Cuma günü ise aralarında ekip liderleri

ve temsilcilerin de olduğu 50'ye yakın işçi işten atıldı.

İşçiler bu saldırıya karşı atılanlar geri alınana kadar eylemlerin sürdürüleceğini aktardı. Bunun yanında bayram mesailerine gidilmeyeceği, bayramın bittiği 12 Haziran gecesi de üretime başlanmayarak eylemlerin süreceği ifade ediliyor.

Yani iş durdurma eylemi fabrikaya gidilme de sürdürülecek. Ayrıca fabrikaya bakanlıktan atanan denetmenin geldiği, yetkili sendika Petrol- İş'in Başkanı Orhan Zengin'in de olduğu bir görüşme yapıldığı, bu eylemi kimin başlattığına dönük sorular sorulduğu öğrenildi.

KIZIL BAYRAK / İZMİR

Pressan'ın sesi Meclis'te

Pressan'da sendika düşmanlığına, MESS çetesine ve işten atmalara karşı TOMİS üyesi işçilerin direnişinin sesi yayılıyor. CHP Milletvekili Sibel Özdemir, soru önergesi vererek Pressan Direnişinin sesini meclise taşıdı. Özdemir, soru önergesinde sendikal faaliyetin çeşitli şekilde engellendiği belirtilerek Pressan'da gelişen sürece yer verdi.

TCK'nın 118'inci maddesinde yer alan "Sendikal faaliyetlerin engellenmesi suçu"nun hatırlatıldığı önergede Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Bilgin'e şu sorular yöneltildi:

"1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. fabrikasında sendikal faaliyetlerin engellenmesi ve çalışma koşulları ile ilgili olarak son bir yıl içerisinde yapılan bir inceleme olmuş mudur? Bir inceleme oluyorsa işçilerin anayasal hakları olan sendikal faaliyetlerin engellendiği, üyesi oldukları sen-

dikadan istifaya zorlandıkları, başka bir sendikaya zorla üye yapılmak istediği ve çalışma koşulları ile ilgili hangi tespitlerde bulunulmuştur.

2- Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. fabrikası yönetiminin işçilerin e-devlet şifrelerini zorla aldığı ve Türk Metal Sendikası temsilcilerine verdiği iddiaları doğru mudur? Bu konuda bir inceleme başlatılması gündemizde midir?

3- Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. fabrikası yönetiminin işçileri Türk Metal Sendikası'na üye olmaya zorladığı ve olmamaları durumunda işten atmakla tehdit ettiği doğru mudur? Bakanlığın bu iddia karşısında bir inceleme başlatacak mıdır?

4- Sendikal faaliyet yürütmeleri ve fabrika yönetimine haklarını taleplerini iletmeleri karşısında haksız ve hukuksuz şekilde işten çıkarılan işçilerin işlerine geri dönmeleri konusunda ba-

kanlığınızın bir girişimi olacak mıdır? 5- Pressan Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş. fabrikasında TOMİS üyesi işçilerin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yapmış oldukları yazılı şikayet başvurularının ve basın açıklamaları ile gündeme getirdikleri iddiaların bakanlığınızın ilgili birimlerince araştırılmamasının gerekçesi nedir?

6- Sendikal faaliyetin engellendiği gerekçesi ile bakanlığın ulaştığı şikâyet başvurularının son on yılda yıllara, illere, sektörler göre sayısal dağılımı nedir ve bu şikâyet başvurularının kaçıyla ilgili bir inceleme yapılmış ve sonucunda bir yaptırım uygulanmıştır?

7- Sendikal faaliyetlerin özgürce yürütülmesi ve işçilerin anayasal haklarının korunması amacıyla bakanlığınızın daha etkin bir çalışma yürütmesi veya bu amaçla yeni bir kurumsallaşmaya gitmesi gündeminizde midir?"

ETF işçileri: Haklarımızı gasp ettirmeyeceğiz!

Tuzla, Orhanlı Tepeören'de bulunan ETF Tekstil önünde basın açıklaması gerçekleştirildi. DERİTEKS Sendikası'nın örgütlü olduğu ETF Tekstilde geçtiğimiz haftalarda onlarca işçi işten atıldı. Atılan işçilerin alacakları ödenmediği ifade edilen açıklamada fabrikayı kapatma kararı aldığı işçilere bildirildi. 30 Temmuz'da fabrikanın kapanacağı ifade edilirken 300'den fazla çalışan işsiz kalacağı belirtildi.

Sendikanın yaptığı açıklamada kapatma kararını sendikaya bildiren yönetimin, ilk görüşmede işçi alacakları konusunda bir sorun yaşanmayacağı sözü verdiği, sonrasında sendikayla yapılan görüşmelerde ise işçilerin yasadan ve TİS'ten doğan haklarını keyfi olarak gasp etmeye çalıştığı belirtildi.

ETF yönetiminin işçilere ihbar vermeyeceklerini, kıdem tazminatlarının da % 70'lerin dahi altında bir oranda verileceğini bildirdiği belirtilirken hak edişlerin patron tarafından ödenmek istenmemesi teşhir edildi. DERİTEKS Sendikası fabrika önünde durumu teşhir eden bir basın açıklaması gerçekleştirdi. Sendika yöneticileri, temsilciler ve atılan işçiler kapı önünde beklerken 17.30'da paydos eden işçilerin de gelmesiyle açıklama yapıldı.

Açıklamada ilk olarak destek veren kurumlar sayılarak, selamlandı. Yiğit Deri işçileri, Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu, Türkiye Komünist Partisi, Esenyalı Kadın Dayanışma Platformu, Tole-İş, Basın-İş Sendikası, EMEP Tuzla Örgütü, Devrimci Demokratik Sendikal Birlik, Evrensel, Ekmek ve Gül, Devrimci İşçi Partisi, Umut-Sen ETF işçilerinin eylemine destek oldu.

Ardından basın açıklaması okundu. DERİTEKS Sendikası son olarak alacakların ödenmesi taleplerini dilemlendirerek işçilere ise bayram sonrasında bir araya gelineceğini iletti.

KIZIL BAYRAK / TUZLA

6. Filo'ya karşı Dolmabahçe direnişinin 54. Yılı!

Emperyalistler, işbirlikçiler

6. Filo'yu unutmayın!